

KING, GILLETTE. THE NAME

The Conquest of Meaning

Ferdinando Frega

KING GILLETTE — VITO

SEMANTIC REALITY 2026 · FOUNDATIONS · 18

XITIVISO XA VUTSARI

Buku leyi a yi vulavuri hi swibebo.

A yi vulavuri hi nsimbi.

A yi vulavuri hi xiphemu xa makete.

Yi vulavula hi leswi hume lelaka loko vito ri hanya nkarhi wo ringana ku va ni nkoka ku tlula swumbiwa leswi ri dumiseke.

Mfungho wun'wana na wun'wana lowukulu wu velekiwa kambirhi.

Ro sungula emakete.

Ra vumbirhi emianakanyweni.

Ro sungula ri tumbuluxa vaxavi.

Ra vumbirhi ri tumbuluxa nhlamuselo.

King u vone xivono a nga si vona mukwana.

Gillette u ake khampani.

Switukulwana swi ake ntsundzuko.

Buku leyi yi hlamusela ntsheketo wa nkarhi lowu ntsundzuko wolowo wu hundzukaka ntsheketo.

A hi ku siva matimu.

Ku ya emahlweni na wona.

NYIKELO

Eka manana wa mina.

Hikwalaho ka hinkwaswo leswi swi nga tlheriseriwaka.

Ni hikwalaho ka hinkwaswo leswi swi nga ta ka swi nga tlheriseriwi.

Eka tatana wa mina.

Hikwalaho ka xiphemu xa ndlela lexi a xi fambeke a nga si ndzi rhangela.

Eka kokwana King.

Loyi a anakanyeke misava a nga si anakanya mukwana.

Ni le ka hinkwavo lava tivaka leswaku mavito man'wana a ma nga vi ma munhu.

Ma nga hlayisiwa ntsena.

MATSALWA YA LE NDZHAKU KA BUKU

Mukwana wu nga si va kona, a ku ri ni xivono.

Khampani-nkulu yi nga si va kona, a ku ri ni wanuna.

Mfungho wu nga si va kona, a ku ri ni vito.

Emakumu ka lembe-xidzana ra khume-nkaye, King Camp Gillette u anakanye vandla lerintshwa hi ku helela. Endzhaku ka malembe, u ake yin'we ya tikhampani leti tiviwaka ngopfu emisaveni.

Endzhaku ka lembe-xidzana ni ku tlula, mufambisi wa khale wa Gillette u hlawula ku famba hi tlhelo leri hambaneke.

Ku suka eka khampani-nkulu ku ya eka musunguri.

Ku suka eka xumbiwa ku ya eka ntsundzuko.

Ku suka eka mfungho ku ya eka nhlamuselo.

Xiphemu xi ri matimu ya mabindzu, xiphemu xi ri vutomi bya mutsari, xiphemu xi ri ntsheketo, xiphemu xi ri ku anakanyisisa hi ndhavuko, buku leyi yi lavisisa xivutiso xin'we xo olova naswona lexi enteke:

Ku humelela yini loko vito ri hanya ku tlula vini va rona?

MARITO YO SUNGULA

Buku leyi yi sungule hi ku hlamarisa.

A ndzi ehleketa leswaku ndzi dyondza matimu ya Gillette.

Leswi ndzi swi kumeke a ku ri matimu ya mianakanyo.

Loko ndzi ya emahlweni ni ku lavisisa ni ku tsala, swi ve erivaleni leswaku xumbiwa a xi nga ri exikarhi ka ntsheketo.

A ku ri nhlamuselo.

Mukwana a wu ri xivumbeko lexi vonakaka ntsena.

Ehansi ka wona a ku ri ni xivono, ndhavuko, ntsundzuko ni nketani wa vanhu lowu tsemakanyaka switukulwana.

Ku sukela hi nkarhi wolowo, buku yi tshike ku va ku vuyeteriwa ka swilo.

Yi hundzuke riendzo.

XISEKELO

A ndzi mutsari wa matimu.

A ndzi mutsari wa vutomi bya vanhu.

A ndzi mukambisisi wa mabindzu hambi ku ri.

Ndzi mutsheketeri.

Hikwalaho ka sweswo, muhlayi u ta kuma eka matluka lawa mintiyiso, mintsundzuko, tinhlamuselo ni swikombiso.

Ntsheketo lowu wu vulavula hi swo tala ku tlula vanhu lava wu hanyeke.

Wu vulavula hi vumundzuku bya mavito.

Ndlela leyi ma fambaka ha yona exikarhi ka nkarhi.

Ndlela leyi ma yaka emahlweni ma tumbuluxa nhlamuselo ha yona.

Ndlela leyi ma hanyaka ku tlula vatumbuluxi va wona ha yona.

NKOMISO

King Camp Gillette u anakanye doroba ra vanhu va timiliyoni ta makume-tsevu a nga si tumbuluxa mukwana lowu n'wi dumiseke.

Endzhaku ka lembe-xidzana ni ku tlula, Ferdinando Frega u landzelela riendzo ra vito ra Gillette hi ku tirhisa ntsundzuko wa ndyangu, ntokoto wa ntirho, ndzhaka ya ndhavuko ni ku tumbuluxiwa ka Gillettenarrative.

Hi ku tsemakanya swilaveko swa mabindzu leswi nga koteki, ku tlhelela ka xikombiso eFurwa, ku xava loku nga koteki, tibuku leti nyikiwaka mahala ni ku anakanyisisa hi leswi mimfungho yi swi vulaka, ku humelela xivutiso xin'we:

Xana ndzhaka ya xiviri ya khampani leyikulu i xumbiwa — kumbe i nhlamuselo leyi yi siyaka endzhaku?

NOTSI YA MUHLELI

Gillettenarrative a yi velekiwanga tani hi xiendlo xa bindzu.

Yi sungule tani hi xivumbeko xa mintsheketo.

Tibuku leti endlaka xivandla lexi a ti lavi ndhawu eka makete wa vuhuhisi.

Ti lava ku aka vuxaka, ntsundzuko ni nhlamuselo.

Volumu leyi i yin'we ya matsalwa ya le xikarhi ka xiendlo hikuva yi lavisisa vuxaka exikarhi ka vumunhu, ndzhaka, khampani-nkulu, ndyangu ni ntsheketo.

MANGHENELO

Ntsheketo wun'wana na wun'wana wu ni xikarhi lexi fihliweke.

Ku ringana malembe, a ndzi pfumela leswaku xikarhi xa ntsheketo lowu i Gillette.

Kutani ndzi pfumela leswaku i King.

Kutani ndzi pfumela leswaku i ntokoto wa mina.

A ndzi hoxile.

Xikarhi a ku ri Vito.

Rito leri hlenganisaka muvonu wa lembe-xidzana ra khume-nkaye, khampani ya matiko-tiko ya lembe-xidzana ra makume mambirhi ni mutsheketeri wa lembe-xidzana ra makume mambirhi na n'we.

Buku leyi yi hlamusela riendzo ra vito rero.

A hi ku tiyisisa nchumu.

Kambe ku twisisa nchumu wun'we wo olova.

Xana rito ri nga famba njhani ku tlula malembe ya dzana ya matimu ri nga si tshama ri tshika ku humesa nhlamuselo?

MARITO YO RHANGA MINTSHEKETO

Ntsheketo wun'wana na wun'wana wu sungula kambirhi.

Ro sungula, loko wu humelela.

Ra vumbirhi, loko munhu a teka xiboho xo wu hlamusela.

Buku leyi yi velekiwe hi masungulo ya vumbirhi.

Ku tlula lembe-xidzana, vito ra Gillette ri fambile exikarhi ka vavanuna, tikhampani, swumbiwa, timakete ni switukulwana. Ri humese swintshwa, ku humelela, mphikizano ni ntsundzuko. Ri tsemakanye tinyimpi, ku cinca ka mabindzu ni ku hundzuka ka ndhavuko. Kambe a ku na na xin'we xa swona lexi nga nhloko-mhaka ya xiviri ya buku leyi.

Nhloko-mhaka ya xiviri ya buku leyi i xivutiso.

Ku humelela yini loko vito ri hanya nkarhi wo ringana ku va ni nkoka ku tlula vanhu lava ri tumbuluxeke?

Leyi a hi matimu ya vutomi bya King Camp Gillette.

A hi matimu ya khampani ya Gillette.

A hi xitsalwana xa mabindzu ya ku byeba.

Naswona a hi matimu ya vutomi bya mutsari.

I ntsheketo wa ndlela.

Riendzo leri sungulaka hi muvoni wa lembe-xidzana ra khume-nkaye ri tsemakanya lembe-xidzana ni ku tlula ri fika eka mutsheketeri loyi a tshamaka eCalabria, loyi a ha vutisaka nhlamuselo ya vito rero.

Vahlayi vo tala va ta nghena eka matluka lawa va langutele ku kuma ntsheketo wa swumbiwa.

Ematshan'wini ya sweswo, va ta kuma ntsheketo wa tinhlamuselo.

Hikuva swumbiwa swi ni siku ro sungula ni siku ro hela.

Tinhlamuselo a ti na swona.

Swumbiwa swa siviwa.

Tinhlamuselo ta hundziseriwa.

Swumbiwa i swa makete.

Tinhlamuselo i ta nkarhi.

Hikwalaho ka sweswo, matluka lama landzelaka a ma lavi ku veka ntiyiso wo hetelela.

Ma lava nchumu lowu pfunaka ku tlula.

Ku twisisa.

Ku twisisa leswaku xivono xi nga hundzuka khampani njhani.

Leswaku khampani yi nga hundzuka mfungo njhani.

Leswaku mfungo wu nga hundzuka ntsundzuko njhani.

Leswaku ntsundzuko wu nga hundzuka ntsheketo njhani.

Ni leswaku ntsheketo wu nga ya emahlweni wu hanya njhani endzhaku ka loko vanhu va wona va nyamalele khale.

Exikarhi ka buku leyi, a wu nge kumi mukwana.

A wu nge kumi khampani-nkulu.

A wu nge kumi Wall Street.

A wu nge kumi hambu ku ri mutsari.

Exikarhi, u ta kuma vito.

Hikuva vanhu lavakulu va ntsheketo va hundza.

Switukulwana swa hundza.

Tikhampani ta hundza.

Vini va hundza.

Mavito, minkarhi yin'wana, ma sala.

Naswona loko ma sala nkarhi wo ringana, ma hundzuka nchumu lowukulu ku tlula masungulo ya wona.

Ma hundzuka ntsundzuko.

Ma hundzuka ndzhaka.

Ma hundzuka nhlamuselo.

Mintsheketo leyi landzelaka i ya ndhawu yoleyo.

Ndhawu leyi matimu ma hlanganaka ni ntsheketo.

Laha makete wu hlanganaka ni ntsundzuko.

Laha musunguri a hlanganaka ni nkarhi.

Ni laha vito ri yaka emahlweni ri vulavula loko hinkwavo va pfumela leswaku ri se ri vurile hinkwaswo leswi a ri ri na swona.

Hi ku amukela eka riendzo.

Hi ku amukela endzeni ka Vito.

NDZIMA 1 — Mukwana wu nga si va kona

Boston a yi nga si tiva leswaku i mani.

A ku na munhu loyi a a tiva leswaku i mani.

A ku nga ri na swiphutelo leswi nga ni xikandza xa yena. A ku nga ri na mikwana yo lahliwa. A ku nga ri na khampani-nkulu leyi a yi ta tsemakanya lembe-xidzana ra makume mambirhi.

A ku ri ni wanuna ntsena loyi a a languta misava naswona a nga swi koti ku yi amukela hilaha a yi ri hakona.

Lexi a ku ri xitumbuluxo xo sungula xa King Gillette.

A hi mukwana.

Ku nga eneriseki.

Vavanuna vo tala va vona sisiteme leyi nga hetisekangiki kutani va dyondza ku hanya na yona.

Van'wana va kaneta.

Van'wana va tolovela.

Yena a nga swi endlanga.

A a languta madoroba, tifekitari, vuxavisi, mphikizano exikarhi ka mabindzu, kutani minkarhi hinkwayo a fika eka makumu lama fanaka:

misava a yi kunguhatiwile hi ndlela yo biha.

Nchumu lowu hlamarisaka i leswaku hinkwaswo leswi swi humelele ku nga si va na Gillette.

Khale swinene.

Loko vito ra yena a ri nga si vula nchumu.

Loko a ri nga si va mfungho.

Loko a a ri wanuna ntsena loyi a a ri ni mianakanyo leyikulu ku tlula xiyimo xa yena evanhwini.

Hi 1894 u humese The Human Drift.

A yi nga ri buku ya ku byeba.

A yi nga ri buku ya vaxavi.

A yi nga ri buku ya mikwana.

A ku ri nchumu lowu a wu ri ni ndzhavuko lowukulu swinene.

A ku ri ku ringeta ku kunguhata vandla ra Amerika hi vuntshwa.

King u anakanye doroba lerikulu swinene leri vitaniwaka
Metropolis.

Ndhawu leyi timiliyoni ta vanhu a ti ta tshama swin'we.

Sisiteme yin'we.

Nhlangano wun'we.

Matimba yin'we.

Ndlela yin'we.

Vo tala va n'wi tekile tani hi munhu wo hlamarisa.

Van'wana va ehleketile leswaku i muvoni.

Van'wana va n'wi tekile tani hi muhlanya ntsena.

Matimu, kwalomu ka minkarhi hinkwayo, ma pfanganyisa
mintlawe leyi yimbirhi.

Naswona hi laha buku leyi yi sungulaka kona.

A hi hi mukwana.

A hi hi xumbiwa.

A hi hi ku xavisa.

Yi sungula hi xivutiso.

Xana ku rhanga yini?

Nchumu kumbe mianakanyo?

Makete kumbe norho?

Nhlamulo ya King Gillette a yi ri erivaleni.

Xivono xi rhanga minkarhi hinkwayo.

Hinkwaswo swin'wana swi fika endzhaku.

Endzhaku ka malembe yo tala, exifundzheni lexi nga ekule na Boston lexi vitaniwaka Calabria, wanuna un'wana a a ta kuma nchumu wo fana.

Leswaku swumbiwa swa dyuhala.

Tikhampani ti cinca vini.

Switukulwana swa hundza.

Kambe mavito, minkarhi yin'wana, ma hanya.

Naswona loko ma hanya nkarhi wo ringana, ma tshika ku va ma makete.

Ma sungula ku va ma ntsundzuko.

Buku leyi yi vulavula hi nkarhi wolowo.

Nkarhi lowu vito ri tshikaka ku va mfungho ri hundzuka ntsheketo.

Naswona ku twisisa ntsheketo wolowo, munhu u fanele ku tlhelela eku sunguleni.

Mukwana wu nga si va kona.

Gillette a nga si va kona.

Ntsheketo wa ndzhavuko wu nga si va kona.

Munhu u fanele ku tlhelela eka kokwana King.

NDZIMA 2 — Wanuna loyi a a lava ku tsekatsekisa Amerika

Mukwana wu nga si va kona, a ku ri ni doroba.

A hi doroba ra xiviri.

Doroba leri anakanyiweke.

Doroba lerikulu ngopfu lerova ri vonaka ri ri xihlamariso hambi eka lava a va hanya eAmerika ya tinjhanjhi letikulu ta xitimela, tifikitari ta nsimbi ni swivumbeko leswi a swi hundzula tiko hinkwaro.

King a a nga si aka khampani.

A a aka misava.

Endzhaku ka malembe yo tala, loko xikandza xa yena xi ta humelela eka swiphutelo naswona vito ra yena ri nghena emindyangwini ya timiliyoni, kwalomu ka ku nga ri na munhu loyi a a ta tsundzuka nkarhi lowu.

Matimu ma rhandza swilo.

Mianakanyo, ka ha ri switsongo.

Ma tsundzuka mukwana.

Ma rivala norho.

Kambe norho wu rhangile.

King u languta Amerika ya le makumu ka lembe-xidzana ra khume-nkaye kutani a vona nchumu lowu fanaka hinkwako.

Ku phindha.

Mphikizano.

Ku onha.

Magidi ya vavanuna lava endlaka nchumu lowu fanaka va lwisana ni magidi ya vavanuna van'wana.

Magidi ya tikhampani leti lavaka ku lwisana.

Magidi ya matimba lama hangalakeke.

Eka yena a swi vonaka swi ri vuhlanya.

Hikwalaho u endle leswi vavoni hinkwavo va swi endlaka.

U sungule ku olovisa.

Wanuna wo tolovelekeke wa engetela.

Muvoni wa susa.

King u susile.

U suse mabindzu.

U suse vaphikizani.

U suse ku hambana-hambana.

Emakumu, ku sale nhlanguano wun'we lowukulu ngopfu.

U wu vitane United Company.

Kambe na swona a swi nga ringanangi.

Hikuva loko ku ri ni nhlanguano wun'we, a ehleketa, hikwalaho ka yini ku fanele ku va ni magidi ya madoroba?

Hikwalaho ka yini magidi ya tinetiweke?

Hikwalaho ka yini magidi ya tisisiteme?

Makumu ma fikile kwalomu ka hi ntumbuluko.

Tiko rin'we.

Doroba rin'we.

Xikarhi xin'we.

U ri vitane Metropolis.

Vaaki va timiliyoni ta makume-tsevu.

Nhlayo leyi namuntlha yi hlamarisaka.

Hi nkarhi wolowo a yi vonaka yi nga koteki ntsena.

Mati ya le Niagara a ma ta humesa matimba.

Mabindzu a ma ta tirhela hinkwavo.

Ku avelana a ku ta lawuriwa exikarhi.

Sisiteme hinkwayo a yi ta kunguhatiwa ku herisa ku onha loku a a ku vona siku rin'wana na rin'wana.

Vo tala va hlaye matluka wolawo tani hi mianakanyo ya ntsheketo.

Van'wana tani hi misava leyi hetisekeke ya norho.

Van'wana nakambe tani hi vumbhoni bya leswaku i munhu wo hlamarisa.

Kumbexana hinkwavo a va lulamile.

Mianakanyo leyikulu a yi talangi ku velekiwa yi ambale ntiyiso.

Kwalomu ka minkarhi hinkwayo yi humelela yi tifihlile tani hi vuhlanya.

Naswona hi laha ku humelelaka dyondzo yo sungula ya buku leyi.

King Gillette a a nga kunguhati doroba.

A a lava nawu.

Doroba a ri ri xikhomelo ntsena.

Nhloko-mhaka ya xiviri a ku ri ku navela ka munhu ku nyika
xivumbeko eka mpfilumpfilu.

I ndzingo wa khale.

Vukhongeri byin'wana na byin'wana.

Mfumo wun'wana na wun'wana.

Vupfumeri byin'wana na byin'wana.

Khampani-nkulu yin'wana na yin'wana.

Hinkwaswo swi tshembisa nchumu lowu fanaka.

Nawu.

King a nga ri wa hambana.

Ku hambana hi leswaku yena u dirowile.

U tsarile.

U anakanyile.

U veke ku navela ka yena loku tlulaka mpimo ephepheni.

Hi swona leswi endlaka leswaku ntsheketo wa yena wu ha ndzi
tsakisa namuntlha.

A hi hikuva a a lulamile.

A hi hikuva a a hoxile.

Kambe hikuva a a ri ni xivindzi xo anakanya hi swilo leswikulu a nga si va wa nkoka.

Vavanuna vo tala va rindza matimba va nga si anakanya.

Yena u rhangela hi ku anakanya.

Matimba ma fike endzhaku.

Endzhaku ka malembe yo tala a ndzi ta vona endlelo leri fanaka nakambe.

A hi eBoston.

A hi ekusuhi na mati ya le Niagara.

Kambe eCalabria.

Na kona a ku ri ni vanhu lava a va kholwa leswaku xiendlo xi fanele ku kombisa nkoka wa xona xi nga si va kona.

King a a landzelele ndlela leyi hambaneke.

Ku sungula u ake xivono.

Kutani u lave ndlela yo xi endla leswaku xi koteka.

Kumbexana hi swona leswi endlaka leswaku ndzi ya emahlweni ndzi n'wi vitana kokwana King.

A hi hikwalaho ka mukwana.

A hi hikwalaho ka mfungho.

A hi hikwalaho ka ku humelela.

Kambe hikuva, a nga si va muendli wa mabindzu, a a ri mutsheketeri wa vumundzuku.

Naswona ntsheketo wun'wana na wun'wana lowu taka endzhaku,
ku katsa ni wa mina, wu velekiwa hi ku kholwa koloko ko olova:

ku sungula u anakanya misava.

Kutani u ringeta ku yi aka.

NDZIMA 3 — Muprofeta ni muxavisi

Loko matimu a ma olova, King Camp Gillette a a ta tsundzukiwa
tani hi mutumbuluxi.

Vatsari va matimu va rhandza vatumbuluxi.

Va olova ku hlamuseriwa.

Va ni siku.

Patente.

Nchumu.

Mbuyelo.

Vutomi bya King Camp Gillette a byi nga ri na nawu ngopfu.

Endzeni ka yena a ku hanya vavanuna vambirhi.

Wo sungula a a languta sweswi.

Wa vumbirhi a a xiya vumundzuku.

Wo sungula a a xavisa.

Wa vumbirhi a a profeta.

Wo sungula a a lava vaxavi.

Wa vumbirhi a a lava tisisiteme.

Wo sungula a a fanele ku tihanyisa.

Wa vumbirhi a a lava ku kunguhata vandla hi vuntshwa.

Ku tsimbana loku ku tsemakanya vutomi bya yena hinkwabyo.

Naswona kumbexana hi xona xivangelo lexi endlaka leswaku a ya emahlweni a ndzi tsakisa ku tlula vasunguri van'wana vo tala.

Tikhampani letikulu ti tele hi vafambisi.

Vavoni va talangi ngopfu.

Vavoni lava kotaka ni ku aka khampani a va talangi swinene.

Kambe ku ni nxavo.

Ku aka nchumu emisaveni ya xiviri u fanele ku amukela ku pfumelelana.

Ntiyiso minkarhi hinkwayo wu lava ku hakeriwa.

A ku na leswi hambaneke.

Hambi ku ri eka kokwana King.

Hi tlhelo rin'we a ku ri ni mutsari wa The Human Drift.

Wanuna loyi a anakanyeke nhlangano lowukulu ngopfu wa vanhu hinkwavo.

Wanuna loyi a a lava ku herisa ku onha, ku phindha ni timholovo.

Wanuna loyi a a norhela doroba leri nga kotaka ku khoma tiko hinkwaro.

Hi tlhelo lerin'wana a ku ri ni muxavisi.

Wanuna loyi a a famba emapatwini.

Loyi a a xiya vaxavi.

Loyi a a dyondza mikhuva ya vanhu.

Loyi a a lava nchumu wo nyika makete.

Hi ku languta ko sungula va vonaka va ri vanhu lava nga fambelaniki.

Kambe a va ri munhu un'we.

Kumbexana hi xona xihundla.

Mianakanyo yi lava ntiyiso.

Ntiyiso wu lava mianakanyo.

Loko xin'we xi pfumaleka, ku ni nchumu lowu tshovekaka.

Muvoni loyi a nga hlanganiki ni misava u humesa mianakanyo ya ntsheketo ntsena.

Muxavisi loyi a nga riki na mianakanyo u humesa tiinivhoyisi ntsena.

King C. Gillette u hanye exikarhi ka swiyimo leswimbirhi leswi.

Naswona siku rin'we swiyimo leswimbirhi swi hlangane eka xiendlo xitsongo swinene.

A a byeba.

U languta xitirhisiwa xo byeba.

Nchumu wa nxavo wa le henhla, lowu a wu fanele ku loleriwa, ku khathaleriwa, ku hlayisiwa. Nchumu wa vanhu vatsongo.

Kutani u twisisile.

Misava a yi nga lavi xitirhisiwa xo byeba lexi antswaka.

A yi lava lexi biheke, lexi u nga xi lahlaka.

A ku nga ri ku twisisa ka swa thekinoloji.

A ku ri ka swa vukhongeri.

Ku hakelela Metropolis, a a fanele ku tshika ku xavisa leswi nga heriki.

A a fanele ku sungula ku xavisa leswi hundzaka.

Mukwana wo lahliwa a wu nga ri xumbiwa.

A ku ri ku pfumelelana.

Muprofeta a kume ndlela yo endla leswaku sweswi swi hakelela vumundzuku lebyi a a byi norhela.

Tidola ta 5 ta xikhomelo. Kutani, vutomi bya wena hinkwabyo, a wu ta tlhelela eka yena.

Hi lowu nawu wa kokwana King:

ku aka doroba leri tshamaka hilaha ku nga heriki, u fanele ku xavisa nchumu lowu nga tshamiki nikatsongo.

Endzhaku ka malembe yo tala a ndzi ta tikuma ndzi langutane ni xivutiso lexi fanaka.

Hi switirho leswi hambaneke.

Eka nguva yin'wana.

Eka ndhawu yin'wana.

A hi eBoston.

ECalabria.

Tatana wa mina a a twisise nchumu lowu fanaka, kambe hi ndlela leyi hundzuluokeke.

King u sungule eka vumundzuku kutani a lava xumbiwa xo byi fikelela.

Tatana wa mina u sungule eka xumbiwa kutani a aka vumundzuku endzeni ka xona.

King u te: a hi heriseni mphikizano, a hi endleni doroba rin'we.

Tatana wa mina u te: loko Frega a swi kota eCalabria, ndhawu ya khombo, na wena u nga swi kota.

Ku navela loku tlulaka mpimo ka nawu loku fanaka.

Jometri leyi hetisekeke leyi fanaka.

Tindlela leti vekiweke emavhikini ya mune ka ha ri emahlweni. Tihotele, swakudyela, tibar. Ku nga ri na swo kavanyeta.

A ku nga ri ku xavisa. A ku ri ku kunguhata madoroba loku tirhisiwaka eka vuxavisi.

Hi swona leswi endlaka leswaku ntsheketo wa De Wakefield hi Ravuntlhanu hi 20:00 wu va wa nkoka swonghasi.

Munghezi a a lava ku vona loko sisiteme yi tiyile hambu yi nga lawuriwi.

U kume wanuna a huma exitolweni xo hetelela xa fole, hi ku landza ndlela, loyi a n'wi byeleke:

Leyi i ndlela ya mina yo tolovelekeka ya ku tirha. Loko mi nga eneriseki, ndzi ta sayina ku tshika ntirho sweswi.

Kutani:

Mi fanele ku tihakelela xakunwa xa n'wina. A xi ngenisiwanga eka ndlela leyi sayiniweke.

King a a ta swi twisisa kahle swinene.

Hikuva na yena, emahlweni ka vaveki va mali va le Boston lava a va n'wi teka tani hi muhlanya, u vule nchumu lowu fanaka: kumbe

mi pfumela eka doroba ra mina, kumbe ndzi ya emahlweni hambi swi ri tano.

Muprofeta u fanele ku hundzuka muxavisi leswaku a hanya.

Muxavisi u fanele ku hundzuka muprofeta leswaku a sala.

King u hundzuke muxavisi kutani a xava misava hi sente ya nsimbi.

Tatana wa mina u sale a ri muxavisi kutani a hundzuka muprofeta, hikuva ndlela ya yena ya ha ri kona, endzhaku ka malembe ya makume-tsevu, yi byela vanhu leswaku ntirho wu endliwa njhani.

Naswona exikarhi, exikarhi ka vona vambirhi, ku sale Vito.

A hi mukwana.

A hi kotara.

A hi xiphemu xa Nielsen xa 99,5%.

Vito.

Leri hanyaka nkarhi wo ringana ku va ni nkoka ku tlula swumbiwa leswi ri dumiseke.

Leri hi ha ringetaka ku ri hlayisa.

NDZIMA 4 — Loko mukwana wu velekiwa

Ntsheketo wun'wana na wun'wana wa ndzhavuko wu ni nkarhi lowu tekaka xiboho.

A hi minkarhi hinkwayo wu ri lowu hlamarisaka ngopfu.

Nkarhi wo tala i lowu miyeleke ngopfu.

Eka kokwana King, nkarhi lowu tekeke xiboho a wu nga ri ku humesiwa ka The Human Drift. A hi Metropolis. A hi misava leyi

hetisekeke leyikulu.

A ku ri xivutiso.

Xivutiso lexi vonakaka xi ri xitsongo.

Xana i yini lexi nga xavisiwaka ra vumbirhi?

Ku ringana malembe a a langute misava a ri ehenhla, a ringeta ku twisisa xikungu xa yona.

Kutani, hilaha swi talaka ku humelela eka vavoni, u sindzisiwe ku yi languta a ri ehansi.

Hi tlhelo ra vaxavi.

Hi tlhelo ra mikhuva.

Hi tlhelo ra swilaveko swa siku na siku.

Ku kanetana loku i ka xihlamariso.

Wanuna loyi a anakanyeke vandla ra vanhu va timiliyoni ta makume-tsevu u tikume a anakanyisisa hi xiendlo lexi wanuna a xi endlaka emahlweni ka xivoni.

Ku byeba.

Yin'we ya mikhuva yo olova ngopfu ni leyi phindhiwaka ngopfu ya vutomi bya manguva lawa.

Kambe hi kona laha ku hundzuka ku humeleleke kona.

A hi ku velekiwa ka xivono.

Ku velekiwa ka xifambisi lexi a xi ta pfumelela xivono ku hanya.

Hikuva hi xitshuketa King u twisise nchumu.

Mianakanyo yi lava miri.

Thiyori yi nga tsakisa.

Buku yi nga susumeta.

Kambe nchumu wu nghena emakaya.

Nchumu wu tsemakanya switukulwana.

Nchumu wu aka mikhuva.

Nchumu wu tumbuluxa ntsundzuko.

Mukwana a wu ta hundzuka miri wolowo.

Ku twisisa a ku olova.

Hambi ku ri ku hlamarisa.

Mukwana wo ondza.

Lowu siviwaka.

Lowu xaviwaka nakambe.

Nakambe.

Ni nakambe.

Ni nakambe.

Endzhaku ka malembe yo tala misava a yi ta vitana endlelo leri
xivumbeko xa bindzu.

King kumbexana a a ri vona hi ndlela yin'wana.

Eka yena a ku ri xivumbeko xa ku ya emahlweni.

Vuhlanganisi lebyi nga heriki exikarhi ka khampani ni mutirhisi.

Vuxaka lebyi a byi ta phindhiwa exikarhi ka nkarhi.

Xintshwa xa xiviri a ku nga ri ku byeba.

A ku ri vuxaka.

Hakunene mianakanyo yoxe a yi nga ringananga.

Mianakanyo a yi ringani nikatsongo.

Exikarhi ka xivono ni ntiyiso minkarhi hinkwayo ku ni misava yo tika ku yi tsemakanya.

Yi vitaniwa ku endla.

Hi kona laha William Emery Nickerson a ngheneke kona, injhiniya loyi a pfuneke ku tlhantlha xiphiqo xa thekinoloji xa ku endla hi vunyingi efekitarini.

Xiphemu lexi xa ntsheketo xi tshame xi ndzi khumba.

Hikuva xi tsundzuxa ntiyiso lowu vatsari va talaka ku wu rivala.

A ku na xivumbeko lexikulu lexi velekiwaka hi wanuna un'we.

Hambi vasunguri va lava vanghana.

Hambi vavoni va lava tinjhiniya.

Hambi vaprofeta va lava vanhu lava kotaka ku hundzula marito ma va nchumu.

Hikwalaho mukwana wu teke xivumbeko.

Ku sungula ephepheni.

Kutani hi nsimbi.

Kutani emakete.

Eku heteleleni, entsundzukweni wa vanhu hinkwavo.

Misava yi vone goza ro hetelela ntsena.

Vanhu vo tala minkarhi hinkwayo va vona goza ro hetelela ntsena.

Va vona xumbiwa.

Va vona ku humelela.

Va vona mfungho.

A va voni riendzo ro leha leri ri rhangeleke.

A va n'wi voni wanuna loyi a a lava ku aka Amerika hi vuntshwa.

A va n'wi voni muxavisi loyi a a famba emapatwini.

A va n'wi voni muvoni loyi a a heta vusiku a anakanya madoroba
lama nga koteki.

Kambe, hinkwaswo a swi ha ri kona.

Swi fihliwile endzeni ka xiphemu xexo xo ondza xa nsimbi.

Hi swona leswi endlaka leswaku ndzi teka mukwana tani hi
xikombiso.

A wu yimeli xitumbuluxo ntsena.

Wu yimela ku tshikileriwa ka xivono.

Ku fana ni nyeleti leyi wiselaka endzeni ku kondza yi va ntlhamu
lowu pfalaka mahlo.

Hinkwaswo swa tsongahala.

Hinkwaswo swa hlengeletana.

Hinkwaswo swi hundzuka nchumu.

Naswona nchumu wolowo wu sungula vutomi bya wona n'wini.

Ku sukela hi nkarhi wolowo vito ra Gillette ri tshike hi ku nonoka
ku va ra King ntsena.

Ri sungule ku va ra misava.

I vumundzuku bya mavito hinkwawo lama hanyaka ku tlula
vatumbuluxi va wona.

Ku sungula i vanhu.

Kutani ma hundzuka mintsheketo.

Naswona loko ma hundzuke mintsheketo, a ku na munhu loyi a
nga ma lawulaka hi ku helela nakambe.

Mukwana wu velekiwile.

Ntsheketo wa ndzhavuko, hambiswiritano, a wu ha ku sungula.

NDZIMA 5 — Ngati ya tikhampani

Tikhampani a ti na ngati.

Ti ni swiviko swa timali.

Ti ni tifekitari.

Ti ni vafambisi.

Ti ni vini va swiave.

Ngati i ya mindyangu.

Naswona kumbexana hi swona leswi endlaka leswaku tikhampani
ti hundza kasi mindyangu yi sala.

Ku ringana nkarhi wo leha a ndzi kholwa leswaku ntsheketo wa
mina na Gillette a wu ri ntsheketo wa ntirho.

Malembe ya khume-nhungu.

Ntirho wa vutomi.

Ndlela.

Ndzima ya vutomi.

Kutani ndzi sungule ku languta mhaka leyi ndzi ri ekule.

Kutani ndzi kuma leswaku a ku ri ni swo tala.

Mintsheketo ya nkoka hakunene a yi sunguli loko hi sayina kontiraka.

Yi sungula khale swinene.

Yi sungula loko hi nga si tiva leswaku hi ngenisiwile.

Eka mina layini a yi se yi dirowiwile.

A hi hi mina.

Hi van'wana.

Hi vanhu lava a va ndzi rhangele.

Hi vavanuna lava a va nga swi koti ku anakanya laha ndlela yoleyo a yi ta yisa kona.

Hi swona leswi endlaka leswaku ndzi ya emahlweni ndzi tirhisa xivulavulelo lexi nge kokwana King.

A hi nhlamuselo ya rixaka.

I ya ntsheketo.

I ndlela yo hlamusela vuxaka lebyi akiweke hi vito, ndhavuko wa khampani ni nketani wa swiendlakalo lowu tsemakanyaka nkarhi.

Tikhampani nkarhi wo tala ti vulavula hi ndzhaka.

Kwalomu ka minkarhi hinkwayo ti vula xiphemu xa makete.

Mimfungho.

Rifuwo ra miehleketo.

Tifekitari.

Mina ndzi kholwa leswaku ndzhaka i nchumu wun'wana.

Ndzhaka i leswi salaka evanhwini.

Mikhuva.

Ririmi.

Milawu.

Ku kholwa.

Ku navela loku tlulaka mpimo.

Swona hakunene swi hundza ku suka eka xitukulwana xin'we ku ya eka lexi landzelaka.

Hinkwaswo swin'wana swi nga xavisiwa.

Hambi ku ri khampani-nkulu leyikulu ngopfu emisaveni yi nga cinca vini.

Ndhavuko, swi tika swinene.

Hi ku xiya ku ya emahlweni loku ndzi sungule ku vona Gillette hi ndlela yin'wana.

A hi tani hi muendli wa mikwana ntsena.

A hi tani hi mfungho wa misava hinkwayo ntsena.

Kambe tani hi bulo ro leha.

Bulo leri tsemakanyeke makume ya malembe.

King.

Camp.

Tatana wa mina.

Mina.

Tindhawu ta mune eka layini yin'we.

A hi swona leswaku va pfumelelana.

A hi swona leswaku va fana.

Kambe va hlanganile.

Hikuva xitukulwana xin'wana na xin'wana xi amukela nchumu.

Naswona xitukulwana xin'wana na xin'wana xi engetela nchumu.

Kutani xi nyiketa nhonga.

Nchumu lowu tsakisaka i leswaku nkarhi wo tala a ku na munhu loyi a xiyaka ku nyiketa koloko.

Swi humelela hi ku nonoka.

Kwalomu ka hi ku miyela.

Xivulwa.

Xikombiso.

Ntsheketo.

Xiboho.

Mahanyelo lama kopiwaka u nga swi xiyi.

Hi ndlela leyi tindzhaka ta xiviri ti akiwaka ha yona.

A hi hi matsalwa.

Hi vutomi bya siku na siku.

Lexi i xivangelo xin'wana lexi endlaka leswaku vito ri ya emahlweni ri ndzi tsakisa.

A hi mfungho.

Vito.

Mfungho i wa makete.

Vito i ra ntsundzuko.

Naswona loko makete wu pima kotara leyi landzelaka, ntsundzuko wu pima switukulwana.

I swipimelo swimbirhi swa nkarhi leswi hambaneke hi ku helela.

Kumbexana leswi nga fambelaniki.

Kambe, swi hanya swin'we.

King a a nga ta tshama a ndzi tiva.

A ndzi si tshama ndzi tiva King.

Kambe, bulo ri kona.

Hi tibuku.

Hi mianakanyo.

Hi ntsheketo lowu yaka emahlweni wu humesa nhlamuselo endzhaku ka loko vanhu va wona va nyamalele khale.

Eka xiphemu lexi xa ntsheketo ndzi sungula ku twisisa nchumu wun'we.

Kumbexana buku leyi a yi vulavuri hakunene hi Gillette.

Kumbexana yi vulavula hi ndlela leyi vanhu va hundziselaka nhlamuselo ha yona exikarhi ka nkarhi.

Gillette i xifambisi ntsena.

Xivumbeko lexi vonakaka.

Xikombiso xa xiviri.

Nhloko-mhaka ya xiviri ya buku i nchumu wun'wana.

Ku ya emahlweni.

Tintambu tolelo to ondza leti tsemakanyaka vanhu vo hambana ti ya emahlweni ti famba hambi loko hinkwavo va kholwa leswaku ntsheketo wu herile.

Hikuva mintsheketo yin'wana ya hela.

Yin'wana yi cinca mutsari.

Naswona loko yi cinca mutsari yi hundzuka nchumu lowukulu.

Yi hundzuka ndzhaka.

Naswona hi kona laha ntsheketo wa kokwana King wu tshikaka ku va ntsheketo wa kokwana King ntsena.

Kutani hi ku nonoka wu sungula ku va wa mina na wona.

NDZIMA 6 — Malembe ya khume-nhungu endzeni ka Khampani ya Manana

Ku ni tindlela timbirhi to tiva khampani.

Yo sungula i ku hlaya matimu ya yona.

Ya vumbirhi i ku tshama endzeni ka yona.

I mintokoto leyi hambaneke hi ku helela.

Tibuku ti hlamusela leswi humeleleke.

Tikhoridoro ti hlamusela leswaku swi humelela njhani.

Ku ringana malembe ya khume-nhungu ndzi tshamile endzeni ka Gillette.

A hi etlhelo.

A hi ekusuhi.

Endzeni.

Nkarhi wo ringana ku vona leswi vaxavi va nga swi voniki.

Nkarhi wo ringana ku twisisa leswaku endzhaku ka mfungho
wun'wana na wun'wana ku ni misava leyi nga vonakiki.

Loko munhu a teka xiphutelo u vona xumbiwa.

Loko u tirha endzeni, u sungula ku vona vanhu.

U vona tinhlamuselo.

Swiboho.

Swihoxo.

Ku twisisa.

Ntirho wa siku na siku wo hlayisa nchumu lowukulu swinene ku
tlula munhu un'wana na un'wana a wu hanya.

Hi nkarhi wolowo khampani-nkulu yi tshika ku va rito.

Yi hundzuka xivumbiwa lexi hanyaka.

Ya hefemula.

Ya kula.

Ya tisirhelela.

Ya angula.

Minkarhi yin'wana ya hoxa.

Minkarhi yin'wana ya hlamarisa.

Naswona ngopfu-ngopfu, yi siya mikondzo.

Tikhampani leti antswaka a ti dyondzisi maendlelo ntsena.

Ti hundzisela ndhavuko.

Ndlela yo languta misava.

Ndlela yo langutana ni swiphiko.

Ndlela yo tikhoma loko ku nga ri na munhu loyi a languteke.

Leyi i ndzhaka ya xiviri leyi hundzaka ku suka eka xitukulwana
xin'we xa ntirho ku ya eka lexi landzelaka.

A hi swumbiwa.

A hi tikhathalogi.

A hi mali leyi nghenaka.

Ndhavuko.

Loko ndzi fika a ndzi nga anakanyi hi leswi hinkwaswo.

A ndzi anakanya hi ntirho.

Ku fana na hinkwavo.

U nghena ku aka ntirho wa vutomi.

Endzhaku swinene u xiya leswaku ntirho wa vutomi i xiphemu xa
ntsheketo ntsena.

Xiphemu lexi nga vonakiki i leswi tshamaka endzeni ka hina.

Hikwalaho ka sweswo ndzi teka malembe wolawo ya khume-
nhungu tani hi xivumbeko xa dyondzo.

Yin'we ya to tala.

A hi yona ntsena.

Kambe hakunene yin'we ya leti nga ni nkoka swinene.

Hikuva ku languta khampani ya matiko-tiko u ri ehandle i nchumu wun'we.

Ku tiva ririmi ra yona i nchumu wun'wana.

Ku twisisa ndlela leyi yi anakanyaka ha yona.

Ku twisisa leswaku hikwalaho ka yini swiboho swin'wana swi tekiwa kasi swin'wana swi nga tekiwi.

Ku vona vuxaka lebyi nga heriki exikarhi ka xivono ni ntiyiso.

Minkarhi yin'wana ndzi anakanya hi kokwana King.

Ndzi anakanya hi wanuna loyi a anakanyeke Metropolis.

Ndzi anakanya hi muxavisi loyi a a lava ntlhantlho wo olova.

Ndzi anakanya hi musunguri loyi a a nga ta kota ku vonela leswi vito ra yena a ri ta hundzuka swona endzhaku ka malembe ya dzana.

Kutani ndzi anakanya hi tihofisi.

Timakete.

Vafambisi va vuxavisi.

Vanhu lava ndzi hlanganeke na vona endleleni.

Kutani ndzi xiya leswaku mintsheketo leyimbirhi yi hlanganile.

Hi tlhelo rin'we ku ni mianakanyo.

Hi tlhelo lerin'wana, ku endla.

Hi tlhelo rin'we, musunguri.

Hi tlhelo lerin'wana, magidi ya vanhu lava, xitukulwana hi
xitukulwana, va hlayisaka mbuyelo wu hanya.

A ku na xin'we lexi nga hanyaka handle ka xin'wana.

I dyondzo leyi makete wu talaka ku yi rivala.

Hi tlangela vasunguri.

Hi rivala lava akaka siku na siku.

Hi tlangela vatumbuluxi.

Hi rivala vahlamuseri.

Kambe, bindzu rin'wana na rin'wana lerikulu ri lava vona
vambirhi.

Kumbexana hi swona na swona leswi endlaka leswaku ndzi nga
swi koti ku languta Gillette tani hi mfungho ntsena.

Ndzi yi vona tani hi mphikizano wo leha wa ku nyiketana nhonga.

King u hundzisela nchumu eka xitukulwana lexi landzelaka.

Xitukulwana lexi landzelaka xi hundzisela nchumu eka lexi
landzelaka.

Ni ku ya emahlweni.

Ku kondza swi fika eka mina.

A hi tani hi n'wini.

A hi tani hi mudyandzhaka hi nawu.

Kambe tani hi murhwali wa nkarhi wo koma wa xiphemu xa
ntsundzuko wolowo.

Hikuva lowu i vumundzuku bya mintsheketo ya nkoka.

A ku na munhu loyi a yi vaka ya yena hakunene.

U yi hlayisa ku ringana xiphemu xa ndlela.

Kutani u yi nyiketa eka un'wana.

Hi malembe wolawo ya khume-nhungu a ndzi nga si swi twisisa leswi.

A ndzi ehleketa leswaku ndzi tirha endzeni ka khampani.

Endzhaku swinene ndzi twisise leswaku a ndzi nghena entsheketweni.

Naswona loko u ngenile entsheketweni, a wu tshami u huma hi ku helela.

U nga huma ehofisini.

U nga tshika xiyimo.

U nga tshika tafula.

Kambe mintsheketo yin'wana yi ya emahlweni yi famba etlhelo ka hina.

Hambi ku ri endzhaku ka nkarhi wo leha.

Hi swona leswi endlaka leswaku ndzima leyi landzelaka yi nga vulavuli hi ku nghena.

Yi vulavula hi ku huma.

Hikuva ku va xiphemu ka xiviri kun'wana na kun'wana ku twisisiwa ntsena hi nkarhi lowu u ku tshikaka.

NDZIMA 7 — Nyangwa wo huma

Ku ni siku leri ku nga riki na munhu loyi a ri hlamuselaka.

Tikhampani ti tlangela ku nghena.

Ti tlangela ku tlakusiwa.

Ti tivisa ku xava.

Ti humesa mimbuyelo.

A ti talangi ku vulavula hi ku huma.

Kambe, hi kona laha mintsheketo yo tala yi twisisekaka hakunene.

Ku ringana malembe ya khume-nhungu a ndzi tshame endzeni ka xivumbeko lexi fanaka.

A ndzi dyondzile ririmi.

Mpimo wa ku famba.

Milawu leyi tsariweke.

Naswona ngopfu-ngopfu, leyi nga tsariwangiki.

Kutani ku fike siku ra nyangwa.

A hi nyangwa wa xiviri.

Nyangwa wa ntsheketo.

Ndzilakana lowu nga vonakiki lowu hambanisaka ku va xiphemu ni ntsundzuko.

Loko u huma ekhampanini, ku humelela swilo swimbirhi hi nkarhi wun'we.

Xo sungula xi humelela hi xihatla.

U lahlekeriwa hi xiyimo.

A wa ha ri munhu loyi a wu ri yena tolo.

Vanhu va tshika ku ku fonela hikwalaho ka swivangelo swin'wana.

Minhlangano yi ya emahlweni handle ka wena.

Tisisiteme ta pfuxetiwa.

Mavito ma cinca tindhawu eka xikombiso xa vulawuri.

Muchini wu ya emahlweni wu famba.

Hilaha wu tshameke wu endla hakona.

Hilaha wu nga ta tshama wu endla hakona.

Ku hundzuka ka vumbirhi ku nonoka.

Ku nonoka swinene.

Naswona ku ni nkoka swinene.

U sungula ku twisisa leswi u swi rhweleke u famba na swona.

A hi swilo.

A hi matsalwa.

A hi swiyimo.

Mianakanyo.

Mikhuva.

Ndhavuko.

Mikondzo leyi nga vonakiki.

Leswi a swi saleli ehofisini.

Swi salela emunhwini.

Ku ringana nkarhi wo leha a ndzi nga twisisi leswi a swi humelela eka mina.

A ndzi ehleketa leswaku ndzi hetile ndzima ya ntirho.

Hakunene a ndzi nghena endzimeni ya ntsheketo.

I swilo swimbirhi swo hambana.

Loko ntirho wa vutomi wu hela, ntirho wa vutomi wu herile.

Loko ku va xiphemu ku hela, ntsundzuko wa sungula.

Hi nkarhi wolowo ndzi sungule ku languta endzhaku.

A hi eka mimbuyelo.

Eka masungulo.

Eka leswi a swi humese hinkwaswo swin'wana.

Loko ndzi ya emahlweni ndzi languta ndlela, xivumbeko xa kokwana King a xi tthelela emahlweni ka mina.

A hi mutumbuluxi.

A hi musunguri.

Wanuna.

Loyi a anakanyeke misava a nga si anakanya xumbiwa.

Hi xitshuketa layini yi humelele erivaleni.

King a a tshike nguva ya yena.

Khampani a yi tshike King.

Switukulwana leswi landzeleke a swi tshike khampani.

Mina a ndzi tshike xiyimo xa mina.

Kambe, ku ni nchumu lowu a wu ya emahlweni wu ri kona.

Vito.

A hi mfungho.

Vito.

Ku hambanisa loku ku hundzuka xisekelo.

Mfungho i wa vini.

Vito i ra matimu.

Vini va cinca.

Matimu ma ya emahlweni.

Kumbexana hi kona laha mbewu ya leswi a swi ta hundzuka
Gillettenarrative yi veleke kona, ndzi nga xiyanga.

A hi tani hi xiendlo xa vuhuhisi.

A hi tani hi nhlengeleto wa tibuku.

Kambe tani hi ku ringeta ku hlamula xivutiso xo olova swinene.

Ku humelela yini eka vito loko makete wu tshika ku va
muhlamuseri wa rona ntsena?

I xivutiso lexi nga tolovelekangiki.

Tikhampani kwalomu ka ti nga si tshama ti xi vutisa.

Ti khomekile hi ku xavisa sweswi.

Mina a ndzi sungula ku languta leswi hundzeke.

Naswona ngopfu-ngopfu, vumundzuku.

Hikuva vito leri hanyeke ku tlula lembe-xidzana a ri vulavuli
ntsena hi leswi a swi ri kona.

Ri vulavula ni hi leswi ri ha nga hundzukaka swona.

Nyangwa wo huma wu ndzi dyondzise leswi.

A hi ku hambana hinkwako loku nga makumu.

Kun'wana i ku hundzuka.

U tshika xivumbeko.

U nghena entsheketweni.

U tshika ntirho.

U hlangana ni xikongomelo.

U siya xiyimo endzhaku.

U dya ndzhaka ya xivutiso.

Xa mina a xi olova.

Loko vito ra Gillette ri hanyile ku tlula wanuna loyi a ri tumbuluxeke, a ri ta humeleriwa hi yini endzhaku?

Nhlamulo a yi nga ha ri etihofisini.

A yi nga ha ri eka swiviko swa timali.

A yi nga ha ri etimaketeni.

Ku yi kuma a ndzi ta fanela ku tlhelela endzhaku ku tlula.

Endzhaku swinene.

Eka masungulo ya vito ha rona.

EFurwa.

Eka ndhawu yoleyo leyi rivariweke laha, khale ka tikhampani-nkulu, khale ka mikwana, khale ka ntsheketo wa ndzhavuko, hinkwaswo swi sunguleke kona.

NDZIMA 8 — Xikweleti

Ku ni swikweleti leswi hakeriwaka.

Naswona ku ni swikweleti leswi u swi rhwalaka endzeni.

Swo sungula i swa ikhonomi.

Swa vumbirhi i swa vutomi.

Ku ringana malembe yo tala a ndzi nga ku twisisi ku hambana.

Ku fana na kwalomu ka hinkwavo, a ndzi ehleketa leswaku mhaka ya xikweleti yi khomane ni mali.

Nhlayo.

Bilu.

Ku tlherisela.

Ku hakela ko hetelela.

Kutani ndzi sungule ku languta ntsheketo wa mina.

Kutani ndzi xiya leswaku swilo swa nkoka hakunene a swi ri ni xihlawuhlawu xin'we.

A swi nga tlheriseriwi.

Xana u tlherisela dyondzo njhani?

Xana u tlherisela xikombiso njhani?

Xana u tlherisela ku tshembiwa njhani?

Xana u tlherisela vito njhani?

A ku na maendlelo.

A ku na inivhoyisi.

A ku na rasiti.

Ku ni ku ringeta ntsena.

Hi nkarhi wolowo ndzi sungule ku twisisa kahle nhlamuselo ya ku navela kun'wana loku tlulaka mpimo loku endzhaku a ku ta tsemakanya Gillettenarrative.

Ntsundzuko.

Ku nkhenisa.

Ku ya emahlweni.

Ku tlherisela.

Marito yo hambana yo hlamusela xiendlakalo lexi fanaka.

Ku navela ku nga tshovi nketani.

Loko ndzi anakanya hi kokwana King, a ndza ha voni musunguri ntsena.

A ndzi vona wanuna loyi a siyeke nchumu endzhaku.

A hi khampani-nkulu ntsena.

A hi xumbiwa ntsena.

U siye mukondzo.

Naswona mikondzo yi ni xihlawuhlawu lexi hlamarisaka.

Yi ya emahlweni yi khumba vanhu lava nga si tshama va hlangana ni n'wini wa yona.

Tatana wa mina na yena a a ri xiphemu xa nketani wolowo.

Na mina.

Hi tindlela to hambana.

Hi minkarhi yo hambana.

Hi vutihlamuleri byo hambana.

Kambe minkarhi hinkwayo endzeni ka nambu wun'we wa
ntsheketo.

Hi kona ndzi sunguleke ku pfilela nchumu.

Kumbexana ku nkhenisa a ku nga ri ku tlherisela.

Kumbexana i ku ya emahlweni.

Ku ya emahlweni ni bulo.

Ku ya emahlweni ni ntsundzuko.

Ku ya emahlweni ni nhlamuselo.

Handle ka ku tiendla n'wini wa yona.

Tikhampani letikulu nkarhi wo tala ti vulavula hi ku
tlhandlamana.

Mindyangu yi vulavula hi ndzhaka.

Mina ndzi rhandza rito rin'wana.

Vuhlayisi.

Hikuva a ku na munhu loyi hakunene a nga n'wini wa leswi a swi
amukelaka.

U swi hlayisa ku ringana xiphemu xa ndlela.

Kutani u swi nyiketa.

Leswi swi tirha eka mavito.

Swi tirha eka mianakanyo.

Swi tirha hambu ku ri eka mintsheketo.
Buku a hi ya loyi a yi tsalaka hi ku helela.
Loko yi humesiwile yi sungula vutomi bya yona n'wini.
Muhlayi un'wana na un'wana wa yi cinca.
Xitukulwana xin'wana na xin'wana xa yi hlamusela.
Nguva yin'wana na yin'wana yi cinca nhlamuselo ya yona.
Mavito ma endla nchumu lowu fanaka.
Vito ra Gillette a ri nga ha ri ra King ntsena.
A ri tshike khale ku va ra yena.
A ri hundzuke nchumu lowukulu.
Lowu rharhanganeke ku tlula.
Lowu tikaka ku hlamuseriwa.
Kambe, a ri ya emahlweni ri humesa swivutiso.
Swivutiso nkarhi wo tala i xikombiso xa leswaku ntsheketo wa ha
hanya.
Leyi feke yi humesa tinhlamulo ntsena.
Mintsheketo leyi hanyaka yi ya emahlweni yi vutisa.
Hi huma kwihi?
Hi amukele yini?
Hi fanele ku hlayisa yini?
Hi fanele ku hundzula yini?
Hi fanele ku tshika yini?

Hi ku nonoka ndzi twisise leswaku ntirho wa mina a wu nga ri ku hlamula.

A ku ri ku hlayisa bulo ri pfulekile.

I ku hambana lokukulu swinene.

Lava lavaka tinhlamulo va aka tisisiteme leti pfaleriweke.

Lava hlayisaka swivutiso va aka mintsheketo.

Naswona hi kona laha Furwa yi humelelaka nakambe emahlweni.

A hi tani hi ndhawu.

Tani hi xikombiso.

Tani hi masungulo.

Tani hi ndhawu leyi vito a ri sukile eka yona ri nga si tsemakanya malwandle, switukulwana, tifekitari, timakete ni vutomi bya vanhu.

Xivutiso a xi nga ha ri xa ikhonomi.

A xi nga ha ri xa ntirho.

A xi nga ha ri xa khampani.

A xi hundzuke xa ntsheketo.

Hikuva loko xikweleti xi nga koti ku hakeriwa, ku sala ndlela yin'we ntsena.

Ku xi hlamusela.

Hikwalaho, hi ku nonoka, mianakanyo ya ku tlhelela yi velekiwile.

NDZIMA 9 — Ku tlhelela eFurwa

Mintsheketo hinkwayo leyikulu, hi ku hatlisa kumbe hi ku hlwela,
ya tlhelela.

A hi eka leswi hundzeke.

Eka masungulo.

I swilo swimbirhi swo hambana.

Leswi hundzeke i leswi humeleleke.

Masungulo i ndhawu leyi nhlamuselo yi yaka emahlweni yi
khuluka kona.

Ku ringana malembe a ndzi languta vito ra Gillette hilaha u
langutaka ntshava hakona.

Ndzi ri ekule.

A ndzi vona mfungho.

Khampani.

Matimu ya mabindzu.

Swumbiwa.

Ku xava.

Timakete.

Kutani, hi ku nonoka, mavonelo ma cincile.

Ndzi sungule ku vutisa xivutiso xin'wana.

A hi:

Xana Gillette u hundzuke yini?

Kambe:

Xana vito ra Gillette ri huma kwihi hakunene?

Hi kona Furwa yi tlheleleke eka mepe.

A hi Furwa ya mimfumo.

A hi Furwa ya mindzilakana.

Furwa ya masungulo.

Ndhawu yoleyo ya le kule laha ndyangu wu sukeke kona khale ka loko khampani-nkulu yi va kona.

Khale ka loko xumbiwa xi va kona.

Khale ka loko xikandza xa King C. Gillette xi humelela eka swiphutelo.

Hi nkarhi wolowo ku humelele nchumu lowu hlamarisaka.

Loko ndzi ya emahlweni ndzi dyondza musunguri, mutumbuluxi a a tsongahala ku ndzi tsakisa.

Wanuna a a ya a ndzi tsakisa ku tlula.

Wanuna loyi a hanyeke ntsheketo wa ndyangu.

Wanuna loyi a dyeke ndzhaka ya xivongo.

Wanuna loyi, a nga swi tivi, a a ta hundzula xivongo xexo xi va xikombiso xa misava hinkwayo.

A ku na khampani leyi nga endlaka nchumu wo tano yi ri yoxe.

Ku lava nkarhi.

Ku lava switukulwana.

Ku lava ntsundzuko lowu hlengeletaweke lowu tateke swinene.

Mfungho wu nga akiwa.

Vito ri fanele ku fanela.

Naswona hi laha mianakanyo ya ku tlhelela yi veleke kona.

A hi ku tlhelela ka ndhawu.

Ku tlhelela ka ntsheketo.

Loko ndzi tsala emianakanyweni ntsheketo wa xirhambo xa ku teka BIC, a ndzi nga anakanyi hi timakete ta timali.

A ndzi nga endli kungu ra mabindzu.

A ndzi nga aki maqhinga.

A ndzi hlamusela ku tlherisela.

Xiendlo lexi nga kotekiki.

Bulo ni munhu loyi a nga ha swi kotiki ku hlamula.

Eku heteleleni mhaka hinkwayo a yi nga komisiwa yi va xivulwa xin'we:

ku tlherisela kokwana xiphemu xa Furwa ya yena.

I xivulwa lexi nga vuliki nchumu eka mukambisisi wa timali.

Xi vula swo tala eka mutsheketeri.

Hikuva hi ndlela leyi mintsheketo yi tirhaka ha yona.

A yi lavi mimbuyelo ntsena.

Yi lava tinhlamuselo.

Naswona tinhlamuselo nkarhi wo tala ti tshama etindhawini ta masungulo.

Vanhu va endla nchumu lowu fanaka.

Loko va dyuhala va sungula ku tsakela masungulo ya vona.

Swifaniso.

Vakokwana.

Tindlu.

Mintsheketo ya ndyangu.

Tikhampani-nkulu, hi ntolovelolo, a ti na vuswikoti lebyi.

Ti kunguhatiwile ku languta emahlweni.

Ku nga si tshama ku languta endzhaku.

Kumbexana hi swona leswi endleke leswaku Gillettenarrative yi teka ndlela yin'wana.

A yi nga lavi kotara leyi landzelaka.

A yi lava ntsundzuko.

Ku hambana loku vonakaka ku ri kutsongo.

Hakunene, kukulu swinene.

Hikuva hi nkarhi lowu u sungulaka ku lava ntsundzuko, xipimelo xa cinca hi ku helela.

Swihuma a swa ha ringani.

Xiphemu xa makete a xa ha ringani.

Hambi ku humelela a ku ha ringani.

U sungula ku tivutisa:

Ku ta sala yini?

I xivutiso xa khombo.

Vanhu vo tala va xi papalata.

Tikhampani to tala ku tlula.

Mina, ematshan'wini ya sweswo, a ndzi tshama ndzi tlhelela eka xona.

Kumbexana hikuva a ndzi tshike khampani.

Kumbexana hikuva nkarhi wu cinca swa nkoka.

Kumbexana hikuva mavito man'wana ma ya emahlweni ma vutisa swivutiso endzhaku ka nkarhi wo leha ma tshikile ku xavisa swumbiwa.

Furwa, hi nkarhi wolowo, a yi hundzuke xikombiso.

Xifaniso xa nchumu lowu munhu un'wana na un'wana a wu tivaka kahle.

Ku navela ku tlhela u twanana ni masungulo ya wena.

A hi ku tshama kona.

Ku ma twisisa.

Hikuva hi loko u twisisa laha ntsheketo wu humaka kona ntsena u nga anakanyaka laha wu nga yaka kona.

Naswona ntsheketo lowu a ndzi wu landzelela a wu nga si fika laha wu yaka kona.

A wu fike ntsena laha leswi hundzeke ni vumundzuku swi sungulaka ku langutana emahlweni.

Ku tsimbana koloko a ku ta veleka hinkwaswo leswi landzeleke.

Ku katsa ni xiendlo lexi nga kotekiki ku tlula hinkwaswo.

NDZIMA 10 — Xirhambo xa ku teka

Mianakanyo leyi hlamarisaka ngopfu yi ni xihlawuhlawu xin'we.

Eku sunguleni yi vonaka yi ri xihlamariso.

Endzhaku yi vonaka yi nga papalateki.

Xirhambo xa ku teka BIC a xi ri xa ntlawa lowu.

Loko mianakanyo yi humelela ro sungula, a yi velekiwanga ebangini ya vuveki.

A yi velekiwanga ekamareni ra huvo.

A yi velekiwanga hi xivumbeko xa timali.

Yi velekiwe hi xivutiso xa ntsheketo.

Ku ta humelela yini loko ntsheketo wu nga tlherisela nchumu eka musunguri wa wona?

Timali ti languta misava hi tinomboro.

Ntsheketo wu languta misava hi tinhlamuselo.

Xiendlo lexi fanaka xi nga vonaka xi hambanile hi ku helela hi ku ya hi ndhawu leyi u xi langutaka u ri eka yona.

Hi mavonelo ya Wall Street, ku xava i ku tsundzuxana ka mali.

Hi mavonelo ya mutsheketeri, ku nga va papila.

Papila leri tsaleriwaka munhu loyi a nga ha swi kotiki ku ri hlaya.

Loko ndzi anakanya xiendlo, munhu lonkulu a a nga ri BIC.

Hambi ku ri Gillette.

Hambi ku ri mina.

Munhu lonkulu a ku ri vito.

Minkarhi hinkwayo vito.

Xivongo xexo xa Furwa lexi tsemakanyeke malembe-xidzana mambirhi.

Lexi cinceke tikhontinente.

Lexi humeseke yin'we ya tikhampani-nkulu leti tiviwaka ngopfu emisaveni.

Lexi yeke emahlweni xi humesa mintsheketo endzhaku ka nkarhi wo leha ku fa ka mutumbuluxi wa xona.

Hi nkarhi wolowo, ndzi tshike ku anakanya hi swa mabindzu.

Swi hundzuke swa xikombiso.

Loko hakunene a ndzi ri ni nkateko wo nghenelela eka vumundzuku bya vito ra Gillette, xiendlo xo sungula a xi ta va yini?

Nhlamulo yi tile kwalomu ka yi ri yoxe.

Ku ri tlherisela eFurwa.

A hi hikuva Furwa a yi fanele ku va ya munhu.

A hi hikuva leswi hundzeke a swi fanele ku akiwa hi vuntshwa.

Kambe hikuva mintsheketo yin'wana yi lava ku pfala xirhendzevutani.

King a nga si tshama a swi kota ku tlhelela.

Vito ra yena a ri swi kota.

Hi swona leswi endlaka leswaku matsalwa ya xirhambo xa ku teka BIC ma nga vulavuli hakunene hi ku xava.

Ma vulavula hi ku tlhela u twanana.

Ma vulavula hi ku ringeta ku veka endhawini yin'we:

musunguri;

masungulo;

sweswi;

ntsundzuko.

I xivumbeko xa vutsari lexi tifahleke tani hi xiendlo xa ikhonomi.

Vahlayi vo tala va yima ehenhla.

Va vona tikhampani.

Va vona mimfungho.

Va vona tinhlayo leti nga vuriwiki.

Mina ndzi vona nchumu wun'wana.

Ndzi vona xivutiso.

Xana swa koteka ku tlherisela xindzhuti eka ntsheketo?

A hi mali.

A hi rifuwo.

Xindzhuti.

Hikuva ku ni mintsheketo leyi tlangeriwaka.

Naswona ku ni mintsheketo leyi tirhisiwaka ntsena.

Ku hambana i kukulu swinene.

Ntsheketo lowu tlangeriwaka wu ya emahlweni wu humesa
nhlamuselo.

Ntsheketo lowu tirhisiwaka wu hetelela wu dyiwile.

Ku fana ni xumbiwa.

Ku fana ni xiphutelo.

Ku fana ni nchumu wun'wana na wun'wana wo tolovelekeka.

Ku kanetana hi leswaku vutomi hinkwabyo bya kokwana King a byi akiwile ku famba hi tlhelo leri hambaneke.

Ku sungula u anakanye vandla.

Kutani u tumbuluxe xumbiwa.

Kutani xumbiwa xi tumbuluxe khampani-nkulu.

Kutani khampani-nkulu yi tumbuluxe ntsheketo wa ndzhavuko.

Endzhaku ka lembe-xidzana ni ku tlula a ndzi ringeta ku famba ndlela leyi hambaneke.

Ndzi sungula eka ntsheketo wa ndzhavuko.

Ndzi tlhelela eka musunguri.

Ndzi tlhelela eka wanuna.

Ndzi tlhelela eka masungulo.

Ndzi tlhelela eka vito.

Hi nkarhi wolowo ndzi twisise nchumu.

Xirhambo xa ku teka BIC a xi nga ri ntsheketo wa ku xava.

A ku ri ntsheketo wa ku tlhelela.

Naswona ku tlhelela hinkwako ku ni xihlawuhlawu lexi fanaka.

A ku lavi vumundzuku.

Ku lava ndhawu yo kongoma laha ntsheketo wu sunguleke ku hefemula kona.

Hikuva hi kona ntsena laha swi kotekaka ku twisisa laha ntsheketo wolowo wu ha nga yaka kona.

Kambe ku tlhelela, ku ri koxe, a ku ringani.

Hi ku hatlisa kumbe hi ku hlwela ntsheketo wun'wana na wun'wana wu fanele ku langutana ni xivutiso lexi tikaka swinene.

Xivutiso lexi nga vulavuliki hi masungulo.

Xi vulavula hi nkoka.

Xana nchumu lowu nyikiwaka mahala wu ni nkoka muni?

A ku ri xivutiso lexi a xi ndzi rindzele emahlweni endleleni.

Naswona a xi ri xa khombo swinene ku tlula xirhambo xa ku teka.

NDZIMA 11 — Kokwana na BIC

Vanhu a va ya emahlweni va vona peni.

Mina a ndzi ya emahlweni ndzi vona ntsheketo.

Xexo a xi ri xiphiqo.

Kumbe kumbexana a ku ri ku tsakisa.

Swi ya hi mavonelo.

Loko hi vula vito ra BIC, kwalomu ka hinkwavo hi ku hatlisa va anakanya hi nchumu.

Peni.

Layitara.

Xitirhisiwa xo byeba.

Nchumu lowu u wu xavaka.

U wu tirhisa.

U wu siva.

Ntsheketo wu herile.

Mina a ndzi pfilela leswaku ntsheketo a wu lehile swinene.

A ndzi tshike khale ku languta mimfungho tani hi tikhampani ntsena.

A ndzi sungule ku yi teka tani hi vanhu va ntsheketo.

Vanhu van'wana va ntsheketo va humelela.

Van'wana va nyamalala.

Van'wana nakambe va tsemakanya switukulwana hinkwaswo kutani va hetelela va fana ni swirho swa ndyangu.

A hi hikuva va swona.

Kambe hikuva va hanya etlhelo ka hina nkarhi wo ringana ku nghena entsundzukweni.

Gillette a a ri un'we wa vona.

BIC a a ri un'we wa vona.

Hi nkarhi wolowo kungu ra le mianakanyweni ra xirhambo xa ku teka a ri se ri teke xivumbeko xin'wana.

A ri nga ha ri xiendlo xa ikhonomi.

A ri hundzuke bulo.

Bulo leri nga kotekiki exikarhi ka mintsheketo yimbirhi ya mabindzu leyi velekiweke eswikambeni leswi langutaneke swa

lwandle rin'we.

Hi tlhelo rin'we, vito ra Furwa leri hluleke Amerika.

Hi tlhelo lerin'wana, khampani ya Furwa leyi hluleke misava hi swilo swa siku na siku.

Loko ndzi ya emahlweni ndzi languta jometri leyi, a yi ya yi vonaka yi ri ya ntsheketo.

Kwalomu ka ya vutsari.

Ku fana ni mintsheketo yoleyo leyi tilayini timbirhi leti hambaneke ku ringana lembe-xidzana ti hlanganaka hi xitshuketa.

Hakunene a ku na na xin'we xa leswi lexi a xi twala hi mavonelo ya ntolovelo.

Timali ti lava swipfuno.

Ntsheketo wu lava tinhlamuselo.

Mina a ndzi lava tinhlamuselo.

Hikwalaho ka sweswo munhu wa le xikarhi ka ntsheketo a a nga ri hambi ku ri BIC.

A ku ri kokwana.

Minkarhi hinkwayo kokwana.

Kokwana King.

Wanuna loyi a teke xivongo kutani a xi hundzula xi va nchumu lowu nga kona emisaveni hinkwayo.

Minkarhi yin'wana a ndzi anakanya xiendlakalo.

A hi tani hi ntiyiso.

Tani hi xikombiso.

Musunguri wa khale a tshamile kun'wana ehandle ka nkarhi.

Loyi a nga tsakeriki swiviko swa timali.

Loyi a nga tsakeriki minxavo ya swiave.

Loyi a nga tsakeriki swiviko swa vuhuhisi.

Loyi a tsakelaka xivutiso xin'we ntsena.

U endle yini hi vito ra mina?

Lexi, eku heteleleni, i xivutiso lexi xitukulwana xin'wana na xin'wana xi xi amukelaka eka lexi xi rhangeleke.

A hi emindyangwini ntsena.

Ni le tikhampanini.

Ni le mindhavukweni.

Ni le matikweni.

Mi endle yini hi leswi hi mi nyiketeke swona?

A ku na nhlamulo yo hetelela.

Ku ni ku ringeta ntsena.

Xirhambo xa ku teka BIC a ku ri ku ringeta kun'we ka kona.

Ku ringeta ku hlanganisa masungulo ni sweswi.

Ku ringeta ku khoma Furwa na Amerika swin'we.

Ku ringeta ku endla leswaku musunguri ni mudyandzhaka wa ntsheketo va vulavurisana.

Ku ringeta ku hundzula xiendlo xa ikhonomi xi va xiendlo xa ntsundzuko.

Xiphemu lexi tsakisaka ngopfu i leswaku makete a wu ma twisisi hi ku olova mafambiselo lawa.

Naswona wu lulamile.

A ma kunguhatiwanga ku twisisiwa hi makete.

Ma kunguhatiwile ku twisisiwa hi ntsundzuko.

Ku ni ku hambana lokukulu swinene.

Makete wu pima nkoka wa sweswi.

Ntsundzuko wu pima nkoka lowu hlengeletaweke.

Xin'we xi hanya eka kotara.

Xin'wana eka lembe-xidzana.

Mina a ndzi languta lembe-xidzana.

Naswona kumbexana hi xona xivangelo lexi endleke leswaku vito ri ya emahlweni ri tlhelela exikarhi.

Nkarhi wun'wana na wun'wana loko ndzi ringeta ku vulavula hi tikhampani a ndzi hetelela ndzi vulavula hi vanhu.

Nkarhi wun'wana na wun'wana loko ndzi ringeta ku vulavula hi swumbiwa a ndzi hetelela ndzi vulavula hi mintsheketo.

Nkarhi wun'wana na wun'wana loko ndzi ringeta ku vulavula hi ku xava a ndzi hetelela ndzi vulavula hi ndzhaka.

Ku fana ni loko matimba lama nga vonakiki a ma ya emahlweni ma tlherisela hinkwaswo endhawini yin'we.

Vito.

Vito rero leri siku rin'wana a ri ri ra wanuna.

Kutani ra khampani.

Kutani ra timiliyoni ta vaxavi.

Kutani ra ntsundzuko hinkwawo wa vanhu.

Hi nkarhi wolowo ndzi sungule ku twisisa leswaku buku hi yoxe a yi cinca.

A yi nga ha hlamuseli ntsheketo wa mabindzu ntsena.

A yi hundzuka ku anakanyisisa hi ku ya emahlweni.

Hi ndlela leyi swikombiso swin'wana swi tsemakanyaka nkarhi ha yona swi nga lahlekeriwi hi nhlamuselo ya swona hi ku helela.

Naswona loko ndzi kholwa leswaku ndzi twisisile nkoka wa ntsundzuko, ku humelele xivutiso lexi tikaka ku tlula.

Ku humelela yini loko u teka xiboho xo nyika mahala nchumu lowu a wu nga xavisiwa?

Nhlamulo a yi ta cinca ndlela ya ntsheketo hi ku helela.

NDZIMA 12 — Swilo swi ni tiko ra kwavo

Ku ringana nkarhi wo leha a ndzi kholwa leswaku swilo i swilo ntsena.

Peni.

Mukwana.

Xitirhisiwa xo byeba.

Buku.

Xitirhisiwa.

Ku nga ri na swin'wana.

Kutani ndzi sungule ku swi xiya hi vukheta.

Kutani ndzi kuma leswaku swilo swi ni matimu ya vutomi.

Swa velekiwa.

Swa famba.

Swi cinca mavoko.

Swi tsemakanya matiko.

Swi tsemakanya switukulwana.

Naswona, minkarhi yin'wana, swi hetelela swi hlamusela ntsheketo.

Hi nkarhi wolowo ndzi tshike ku vona mimfungho tani hi tikhampani.

Ndzi sungule ku yi vona tani hi swifundzha.

A hi swifundzha swa mepe.

Swifundzha swa ntsheketo.

Mfungho wun'wana na wun'wana lowukulu wu rhwala endzeni ka wona tiko ra kwavo leri nga vonakiki.

Ndhawu leyi mahanyelo ya wona ma vumbekeke kona.

Ndhawu leyi wu dyondzeke ku vulavula kona.

Ndhawu leyi wu yaka emahlweni wu tshama kona hambu loko misava yi wu teka tani hi wa misava hinkwayo.

Vito ra Gillette a ri sukile eFurwa, ri tsemakanya Amerika, kutani ri hlula misava.

Kambe, masungulo a ma nga si tshama ma nyamalala.

A ma miyele ntsena.

Leswi swi humelela ni le ka vanhu.

Malembe ma hundza.

Va kula.

Va famba.

Va cinca tindzimi.

Va cinca mintirho.

Va cinca matiko.

Kambe ku ni nchumu lowu yaka emahlweni wu va hlanganisa ni ndhawu ya masungulo.

Rimbewu ra ku vulavula.

Xiendlo.

Ntsundzuko.

Xifaniso.

Xivulwa xa manana.

Ntsheketo wa ndyangu.

Timitsu a ti sindzisi.

Ti fambisana na wena.

Leswi fanaka swi tirha eka swilo.

Peni ya BIC a hi pulasitiki ni inki ntsena.

Mukwana wa Gillette a hi nsimbi ntsena.

Hinkwaswo swimbirhi swi rhwala endzeni ka swona nxaxamelo wo leha wa swiboho swa vanhu.

Un'wana u swi anakanyile.

Un'wana u swi kunguhatile.

Un'wana u swi endlile.

Un'wana u swi tirhisile.

Un'wana u swi tsundzukile.

Naswona eku heteleleni leswi hanyaka a hi nchumu.

I ntsheketo.

Ku swi xiya loku ku cince ndlela leyi a ndzi languta misava ha yona.

Vanhu lava a va ndzi rhendzele a va ya emahlweni va avanyisa hinkwaswo hi mintlawu.

Swumbiwa.

Timakete.

Mabindzu.

Vaxavi.

Mina a ndzi sungula ku vona tilayini ta ntsheketo.

Vuhlanganisi.

Vuxaka lebyi nga vonakiki.

Vito ra Furwa leri hundzukeke ra Amerika.

Khampani-nkulu leyi hundzukeke ntsundzuko.

Musunguri loyi a hundzukeke munhu wa ntsheketo.

Muxavi loyi a hundzukeke mutsheketeri.

Hinkwaswo a swi vonaka swi hlanganile.

Kumbexana hikuva nkarhi wu hlanganisa leswi sweswi swi swi hambanisaka.

Sweswi swi rhandza swiphemu leswi hambaneke.

Ntsundzuko wu rhandza vuhlanganisi.

Hikwalaho ka sweswo Gillettenarrative a yi velekiwanga tani hi vuhlayiselo bya matsalwa.

Hambi ku ri tani hi nhlengeleto wa tibuku.

Yi velekiwe tani hi ku lavisisa.

Ku ringeta ku twisisa laha xumbiwa xi helaka kona ni laha ntsheketo wu sungulaka kona.

Loko ndzi ya emahlweni, nhlamulo a yi ya yi tika.

Kumbexana a ku nga ri na layini ya ndzilakana nikatsongo.

Kumbexana mintsheketo yin'wana yi velekiwe ntsena yi ri ni vutomi byo leha swinene.

Naswona swumbiwa swin'wana i mintsheketo leyi dyondzeke ku teka xivumbeko xa nchumu.

Loko ndzi languta mukwana a ndzi vona nsimbi.

Loko ndzi languta vito a ndzi vona lembe-xidzana.

Naswona lembe-xidzana minkarhi hinkwayo a ri tsakisa ku tlula nsimbi.

Hikuva nsimbi ya dyuhala.

Mavito, minkarhi yin'wana, a ma dyuhali.

Hi kona ndzi twisiseke nchumu wa vumbirhi.

Loko swilo swi ri ni tiko ra kwavo, na mintsheketo yi ri na rona.

Naswona tiko ra kwavo ra mintsheketo a hi ndhawu ya mepe.

I ntsundzuko wa vanhu lava yaka emahlweni va yi hlamusela.

Ku fika laha a ndzi landzelele ndlela ya vito.

Ku suka eka masungulo ku ya eka khampani-nkulu.

Ku suka eka khampani-nkulu ku ya eka ndzhaka.

Ku suka eka ndzhaka ku ya eka ku tlhelela.

Sweswi a ku humelela xivutiso lexi hambaneke hi ku helela.

Loko ntsheketo wu ri ni nkoka lowukulu wo tano, ku humelela yini loko munhu a teka xiboho xo ka a nga wu xavisi?

Ku humelela yini loko a hlawula ku wu nyika mahala?

A ku ri xivutiso lexi makete a wu nga xi twisisi.

Naswona hi xona xivangelo lexi a xi ndzi tsakisa.

NDZIMA 13 — Tibuku ta dzana leti nga pfuniki nchumu

Ku ni marito lawa makete wu ma rhandzaka.

Ku kula.

Ku hundzuka.

Xihuma.

Ku andza.

Kutani ku ni marito lawa makete wu ma languta hi ku kanakana.

Ntsundzuko.

Vuxaka.

Nyiko.

Mahala.

Gillettenarrative yi velekiwe endhawini ya marito lawa ya vumbirhi.

Loko ndzi vula leswaku a ndzi xavisi tibuku kambe ndza ti nyika mahala, kwalomu ka hinkwavo va fike eka makumu lama fanaka.

Leswaku ndzi penga.

A ku nga ri ku angula loku hlamarisaka.

A ku twala hambu ku ri.

Hikuva makete wu ni ku kholwa ko olova swinene.

Loko nchumu wu ri ni nkoka, wu fanele ku xavisiwa.

Loko wu nga xavisiwi, kutani a wu na nkoka.

Ku ringana malembe hi hanyile endzeni ka xiringaniso lexi.

Nkoka wu ringana nxavo.

Nxavo wu ringana nkoka.

Yin'we ya mianakanyo ya mavunwa leyikulu ya manguva lawa.

A ndzi nga tiyiseki leswaku i ntiyiso.

Loko ndzi ya emahlweni ndzi languta ndlela ya kokwana King, ku kanetana loku tsakisaka a ku ya ku humelela.

Wanuna u tumbuluxe khampani-nkulu leyikulu ngopfu.

Kambe, hinkwaswo a swi velekiwe hi xivono lexi a xi nga ri na nxavo.

A ku na munhu loyi a a nga xava Metropolis.

A ku na munhu loyi a a nga xava norho.

A ku na munhu loyi a a nga xava ku navela loku tlulaka mpimo loku humeseke hinkwaswo swin'wana.

Mianakanyo ya nkoka kwalomu ka minkarhi hinkwayo yi velekiwa ehandle ka makete.

Makete wu fika endzhaku.

Endzhaku swinene.

Minkarhi yin'wana wa swi xiya.

Minkarhi yin'wana a wu swi xiyi.

Hikwalaho ndzi sungule ku anakanya hi ndlela yin'wana.

A hi nge hi aka tibuku ta dzana.

A hi nge hi ti tsala hi Xinghezi.

A hi nge hi ti nyika mahala eka un'wana na un'wana.

A hi nge a hi hlongorisi swinxaxamelo swa tibuku leti xavisiwaka ngopfu.

A hi nge a hi hlongorisi vahuhisi.

A hi nge a hi hlongorisi ku kamberiwa.

Ku sala yini?

Vanhu vo tala va nga hlamula:

a ku sali nchumu.

Mina ndzi fike eka makumu lama hambaneke.

Ku sala hinkwaswo leswi nga ni nkoka hakunene.

Vuxaka ni muhlayi.

Ntshunxeko wa vuhuhisi.

Nkateko wo landzelela mianakanyo ku fikela eka mimbuyelo ya yona yo hetelela.

Vuswikoti byo tsala u nga kombeli mpfumelelo.

Ntshunxeko lowu a wu talangi.

A wu talangi swinene.

Naswona nkarhi wo tala wu pfanganyisiwa ni ku pfumala nkoka.

Kambe a swi fani.

Vanhu van'wana a va voniwi hikuva a ku na munhu loyi a va hlayaka.

Van'wana a va voniwi hikuva va aka nchumu lowu makete wu nga si dyondza ku wu veka entlaweni.

Ku hambana i kukulu swinene.

Hi nkarhi wolowo ndzi sungule ku languta Gillettenarrative tani hi xivumbeko xa xisekelo.

A hi khathalogi.

A hi layiburari.

A hi nhlengeleto wa ti-e-book.

Xivumbeko xa xisekelo xa ntsheketo.

Ndhawu leyi tibuku a ti ri xifambisi, ku nga ri laha ku yiwaka kona.

Xikongomelo xa xiviri a ku ri ku humesa ntsundzuko.

Ku humesa vuxaka.

Ku humesa nhlamuselo.

Marito lawa ma nga talangiki ku humelela eka swiviko swa timali.

Kambe lama tshamaka endhawini ya le xikarhi evuton'wini bya vanhu.

Loko ndzi ya emahlweni hi ndlela leyi, xivutiso xa vumbirhi a xi ya xi humelela.

Loko nkoka wu nga ringani ni nxavo, wu pimiwa njhani?

Makete a wu ri ni nhlamulo.

Hi ku xavisa.

Mina a ndzi ri ni yin'wana.

Hi ku tshama.

Ku sala yini endzhaku ka lembe?

Ku sala yini endzhaku ka khume?

Ku sala yini loko xumbiwa xi nyamalala?

Ku sala yini loko vuxavisi byi miyela?

Ku sala yini loko mutsari a nga ha ri kona?

Leswi i swivutiso leswi a swi ndzi tsakisa.

Kumbexana hikuva a ndzi hetile nkarhi wo tala ekusuhi ni
mimfungho leswaku ndzi nga pfanganyisi ku duma ni nkoka.

Swimbirhi leswi a swi talangi ku ringana.

Ku duma i ka xihatla.

Nkoka wu lava nkarhi.

Nkarhi wo tala.

Lembe-xidzana, minkarhi yin'wana.

Hilaha ndlela ya kokwana King yi dyondzisaka hakona.

Hikwalaho tibuku ta dzana ti sungule ku teka xivumbeko
xin'wana.

A ti nga ha ri swumbiwa.

A ti ri marungula lama siyiweke etlhelo ka ndlela.

Man'wana a ma ta honisiwa.

Man'wana kumbexana a ma ta tsundzukiwa.

Man'wana nakambe a ma ta kuma muhlayi endzhaku ka malembe
yo tala.

A swi nga ri na mhaka.

Xikongomelo a xi nga ri ku xavisa.

Xikongomelo a ku ri ku aka.

Ku aka ntsundzuko.

Ku aka vuxaka.

Ku aka ndhawu.

Hi kona ku humeleleke yin'we ya mianakanyo leyi hlamarisaka ngopfu ya xiendlo hinkwaxo.

Loko hinkwavo va nyika nkoka lowukulu swinene eka swilo leswi va swi xavisaka, nchumu lowu nyikiwaka mahala a wu ta va ni nkoka muni?

Nhlamulo a yi ta ndzi yisa endzimeni leyi landzelaka.

Eka ntsheketo wa wanuna wa dola yin'we.

NDZIMA 14 — Wanuna wa dola yin'we

Nkoka wa nchumu wu kumeka loko u tshika ku wu xavisa.

I xivulwa lexi mutivi wa ikhonomi a a nga ta xi kanakana.

Kumbexana a a ta xi teka tani hi lexi nga riki na vutihlamuleri.

Kambe ntokoto wa mina a wu ndzi yise hi tlhelo rolero kahle.

Vutomi bya mina hinkwabyo a ndzi tirhile endzeni ka tisisiteme leti akiweke ku pima.

Swiringaniso.

Xiphemu xa makete.

Tinhlayo ta swihuma.

Mimbuyelo.

Tinomboro.

Tinomboro hinkwako.

Kambe, loko ndzi ya emahlweni ndzi languta misava, a ndzi ya ndzi xiya leswaku swilo swa nkoka ngopfu a swi pimeki.

Ku tshembiwa.

Vunghana.

Ntsundzuko.

Xindzhuti.

Nkucetelo.

Ku nkensa.

A ku na na xin'we xa swona lexi humelalaka kahle eka xitativende xa timali.

Kambe, hi swona leswi tsekatsekisaka vanhu.

A hi tinomboro.

Vanhu.

Hikwalaho mianakanyo ya wanuna wa dola yin'we yi velekiwile.

A hi hikuva dola a yi ri ni nkoka wa ikhonomi.

A yi na wona.

A hi eka mhaka leyi.

Dola a yi ri xikombiso.

Ku hlohlotela.

Ndlela yo vutisa misava xivutiso.

Loko xiendlo xi ri ni nkoka wa madzana ya timiliyoni, tibiliyoni, kumbe ku tlula eka tinhlayo ta thiyori leti munhu a nga ti akaka, hikwalaho ka yini u kombela dola yin'we ntsena?

Nhlamulo a yi olova.

Hikuva dola a yi nga yimeli nxavo.

A yi yimela vuxaka.

Ku ni ku hambana lokukulu swinene.

Nxavo wu pfala ku xavisana.

Vuxaka byi pfula bulo.

Makete wu rhandza xo sungula.

Mina a ndzi tsakela xa vumbirhi.

Hikwalaho ka sweswo nawu wa GILLETTEFRIENDS minkarhi hinkwayo a wu vonaka eka mina wu ri ni nkoka ku tlula khathalogi hi yoxe.

«A hi xavisi tibuku. Hi aka vuxaka.»

A ku nga ri xivulwa xa swinavetiso.

A ku ri xivumbeko xa ku tirha.

Filosofi.

Ndlela leyi hambaneke hi ku helela yo hlamusela nkoka.

Emisaveni leyi pimaka hinkwaswo hi ku xavisa, ku hlawula vuxaka swi vula ku amukela ku tekiwa tani hi loyi a nga twisisekiki.

A ndzi lunghekile.

A swi se swi ndzi humelerile.

A swi humelele eka kokwana King loko a ringanyeta Metropolis.

Mianakanyo leyikulu ngopfu kwalomu ka minkarhi hinkwayo yi pfanganyisiwa ni vuhlanya.

Ku kondza ku fika siku leri munhu a yi twisisaka.

Kumbe a nga yi twisisi nikatsongo.

Kambe leswi a swi cinci ntumbuluko wa yona.

Loko ndzi ya emahlweni ndzi anakanya hi nhloko-mhaka leyi, ku kanetana a ku ya ku humelela erivaleni.

Misava a yi vulavula minkarhi hinkwayo hi nkoka.

Kwalomu ka ku nga si tshama hi nhlamuselo.

Kambe, nhlamuselo yi humesa nkoka nkarhi wo tala ku tlula leswi hundzulukeke.

Vanhu a va tsundzuki nxavo.

Va tsundzuka xiendlo.

A va tsundzuki inivhoyisi.

Va tsundzuka ntsheketo.

A va tsundzuki ku tlakusiwa ka nxavo.

Va tsundzuka vuxaka.

Hi swona leswi endleke leswaku dola yi ya emahlweni yi ndzi koka.

Yi tsongisa mali yi va ntirho wa yona lowutsongo ngopfu.

Kwalomu ka wa xikombiso.

Naswona yi ntshunxa ndhawu ya nchumu lowu tsakisaka ku tlula.

Bulo.

Bulo rero leri fanaka leri sunguleke na kokwana King.

Leri yeke emahlweni hi tatana wa mina.

Leri hundzeke hi malembe ya khume-nhungu ya vutomi bya ntirho.

Leri hundzukeke ntsundzuko.

Leri hundzukeke ntsheketo.

Leri hundzukeke Gillettenarrative.

Hi nkarhi wolowo ndzi sungule ku vona xiendlo hi ku twisisa ko antswa.

A ndzi nga aki yindlu ya vuhuhisi.

A ndzi nga aki bindzu.

A ndzi nga aki vuhlayiselo bya matsalwa.

A ndzi aka ndhawu yo hlanganela.

Xivumbeko xa xisekelo xa vuxaka.

Ndhawu leyi buku a yi ri xivangelo, ku nga ri xikongomelo.

Tibuku a ti ri ni nkoka.

Kambe a ti nga ri xikarhi.

Xikarhi a ku ri vanhu.

Minkarhi hinkwayo vanhu.

I dyondzo leyi tikhampani-nkulu ti nga talangiki ku yi twisisa.

Hikwalaho ka xivangelo xo olova.

Tisisiteme ti kunguhatiwile ku fambisa swumbiwa.

A hi vuxaka.

Vuxaka byi baleka vulawuri.

A byi vonelelangi.

Byi humelela laha ku nga riki na munhu loyi a byi kunguhateke.

Byi landza tindlela ta byona.

Naswona hi swona leswi byi endlaka byi va ni nkoka.

Hikwalaho wanuna wa dola yin'we u hetelele a hundzuka nchumu wun'wana ku nga ri leswi a a vonaka a ri swona.

A hi mutsari.

A hi muxavisi.

A hi muendli wa mabindzu.

Kambe muhlayisi wa mabulo.

Naswona ku swi xiya loku ku ndzi tlherisele endhawini yin'we ntsena laha a ndzi ta kota ku languta riendzo hinkwaro hi nkarhi wun'we.

Calabria.

Hikuva minkarhi yin'wana makumu ma vona xikarhi kahle swinene ku tlula xikarhi hi xoxe.

NDZIMA 15 — Calabria

Mimepe leyikulu yi ni xihoxo.

Kwalomu ka minkarhi hinkwayo yi dirowiwa yi ri exikarhi.

Lava tshamaka exikarhi va kholwa leswaku va vona hinkwaswo.

Lava tshamaka emakumu nkarhi wo tala va vona swo tala.

Calabria yi nghene entsheketweni wa mina hi ndlela leyi.

A hi tani hi ndzilakana.

Tani hi ndhawu yo languta.

Ku ringana malembe a ndzi tsemakanye matiko, tikhampani,
tikhontinente ni tisisiteme.

Kutani ndzi tikume endhawini leyi vo tala va yi tekaka tani hi ya le
makumu.

Naswona hi kona laha ndzi sunguleke ku vona swilo swin'wana hi
ku twisisa ko antswa.

Xikarhi xi ni matimba.

Makumu ma ni mavonelo.

I rifuwo leri hambaneke.

A hi minkarhi hinkwayo ri fambelanaka.

Kwalomu ka ri nga si tshama ri ringana.

Hi tlhelo rin'we ra misava a ku ri ni tipulatifomo letikulu.

Vahuhisi lavakulu.

Tinomboro letikulu.

Mintsheketo leyikulu ya ximfumo.

Hi tlhelo lerin'wana a ku ri ni wanuna loyi a tshameke eCalabria, a
tsala hi Xinghezi, a avela mahala leswi a swi humesaka.

Hi ku languta ko sungula a swi vonaka swi ri xiyimo lexi tsaneke.

Lexi tsaneke swinene.

Kutani ndzi sungule ku xi languta ekusuhi.

Kutani ndzi kuma nchumu lowu hlamarisaka.

Vukulu ni nkucetelo a hi minkarhi hinkwayo swi ringanaka.

Nchumu wu nga va lowukulu ngopfu naswona wu nga ri na
nhlamuselo.

Wun'wana wu nga va lowutsongo swinene kambe wu siya
mukondzo lowu tshamaka.

Matimu ma tele hi swikombiso.

Mimfumo yo tala yi nyamalele.

Tibuku to tala ti hanyile.

Tikhampani-nkulu to tala ti cince mavito ya tona.

Mianakanyo yo tala yi ya emahlweni yi rhendzeleka.

Nkarhi i muavanyisi loyi a nga voneleriwiki.

Hi swona leswi endleke leswaku ndzi ya emahlweni ndzi tlhelela
eka xivutiso lexi fanaka.

Xana ndzi aka yini hakunene?

A hi yindlu ya vuhuhisi.

A hi vuhlayiselo bya matsalwa.

A hi bindzu.

Xiyimo xo languta.

Ndhawu yo languta vuxaka exikarhi ka ntsundzuko ni makete.

Exikarhi ka vanhu ni tisisiteme.

Exikarhi ka mavito ni swumbiwa.

Calabria yi hundzuke ndhawu yoleyo.

A hi hikuva a yi ri yoxe.

Kambe hikuva a yi ri ekule ku ringana na huwa.

Madoroba lamakulu ma humesa rivilo.

Ku va ekule ku humesa ku anakanyisisa.

Tipulatifomo ti anakanya hi masiku.

Mintsheketo yi anakanya hi switukulwana.

Mina a ndzi tsakela switukulwana.

Kumbexana hi swona leswi endleke leswaku vito ri ya emahlweni
ri humelela ehenhla ka hinkwaswo swin'wana.

A hi mfungho.

A hi xumbiwa.

Vito.

King a ake bindzu.

Switukulwana leswi landzeleke a swi ake khampani-nkulu.

Mina a ndzi languta leswi saleke endzhaku.

Xiphemu lexi tikaka ngopfu ku pimiwa.

Ntsundzuko.

Laha ku humelela kun'we ka ku twisisa ka le xikarhi ka buku leyi.

Tindhawu a ti vi ta nkoka hikwalaho ka vukulu bya tona.

Ti va ta nkoka hikwalaho ka swivutiso leswi ti ku pfumelelaka ku
swi vumba.

Calabria yi ndzi pfumelele ku vumba swivutiso leswi kumbexana a
ndzi nga ta swi twa kun'wana.

Xana ku humelela i yini?

Xana nkoka i yini?

Xana ndzhaka i yini?

Xana ntsheketo wu tshika rini ku va wa khampani wu hundzuka wa vumunhu?

Leswi i swivutiso swo nonoka.

Swi lava nkarhi.

Swi lava ku miyela.

Swi lava ku va ekule.

Hikwalaho ka sweswo a ndzi si tshama ndzi tsakela ku phikizana ni xikarhi.

Xikarhi xi se xi tekiwile.

Makumu, ematshan'wini ya sweswo, i ndhawu ya ntshunxeko.

Ndhawu leyi swa ha kotekaka ku languta.

Ku tsala.

Ku hlanganisa tindhawu leti nga ekule.

Ku veka swin'we musunguri wa lembe-xidzana ra khume-nkaye, khampani-nkulu leyikulu ya lembe-xidzana ra makume mambirhi ni xiendlo xa ntsheketo xa lembe-xidzana ra makume mambirhi na n'we.

Hi le kule swi vonaka swi nga ri swa ntiyiso.

Hi le kusuhi swi vonaka swi nga papalateki.

Hikuva ku ni mintsheketo leyi vonakaka yi hambanile ku kondza munhu a teka xiboho xo yi veka eka tluka rin'we.

Calabria a yi hundzuke tluka rero.

Naswona loko ndzi ehleketa leswaku ndzi twisisile ndhawu yo languta misava ndzi ri eka yona, ntsheketo wu ndzi tlherisele eka munhu loyi a endleke leswaku hinkwaswo swin'wana swi koteka.

A hi musunguri.

A hi khampani-nkulu.

A hi mfungho.

Manana wa mina.

NDZIMA 16 — Manana wa mina

Ntsheketo wun'wana na wun'wana wu lava masungulo.

Vo tala va ma lava eka vasunguri.

Van'wana etimaketeni.

Van'wana emianakanyweni.

Wa mina, eku heteleleni, wu ma kume eka munhu.

Manana wa mina.

Ku ringana nkarhi wo leha a ndzi nga xiyi leswaku riendzo hinkwaro a ri kongoma endhawini leyi.

A ndzi landzelele vito.

A ndzi landzelele xivono xa kokwana King.

A ndzi landzelele khampani-nkulu.

A ndzi landzelele ndzhaka.

A ndzi landzelele ntsundzuko.

A ndzi ehleketa leswaku ndzi hlamusela ntsheketo wa mabindzu.

Hakunene a ndzi tlhelela ekaya.

Swi humelela nkarhi wo tala.

Hi heta hafu ya vutomi bya hina hi ri karhi hi suka.

Hafu leyin'wana hi ri karhi hi twisisa laha hi sukeke kona.

Tikhampani letikulu ti dyondzisa swilo swo tala.

Ku tikhoma.

Nhlangano.

Ku navela ku tlakuka.

Vutshila.

Kambe ku ni dyondzo leyi nga riki ya tikhampani.

I ya mindyangu.

Ku tshembeka.

Rito ro olova.

Kwalomu ka ra khale.

Kambe, ra xisekelo.

Hikuva ku ni vanhu lava hi nga swi kotiki ku va tlherisela leswi hi swi amukeleke.

Hi nga swi amukela ntsena.

Hi nga swi xixima ntsena.

Hi nga ya emahlweni ntsena.

Ku ringana malembe yo tala a ndzi ehleketa leswaku xikweleti xa nkoka ngopfu xa vutomi bya mina a ku ri xa ntirho.

Kutani ndzi xiya leswaku a ndzi hoxile.

Swikweleti swa ntirho swa pfaleka.

Swa ndyangu a swi pfaleki.

Swi cinca xivumbeko.

Swi fambisana na wena.

Swa sala.

Hi ku miyela.

Kutani ku fike makumu lama hlamariseke vanhu vo tala.

Loko munhu a vutisa:

U nga lava yini ku tlheriseriwa?

Nhlamulo ya mina a yi ya yi tsongahala ku va ya ikhonomi yi ya yi va ya munhu hi yexe.

A hi hikuva mali a yi na nkoka.

Yi na wona.

Yi tshama yi ri na wona.

Kambe ku ni swilo leswi nga eka xiyimo xa le henhla eka nxaxamelo wa tinhlamuselo.

Xindzhuti.

Ku nkhenisa.

Ku ya emahlweni.

Hi nkarhi wolowo ndzi sungule ku vona ntsheketo hinkwawo hi mavonelo man'wana.

King a a amukele vito.

Mina a ndzi amukele ntsheketo.

Hina hi vambirhi a hi amukele nchumu hi nga si aka nchumu.

Lexi i xiphemu lexi misava yi talaka ku xi rivala.

Hi tlangela leswi vanhu va swi tumbuluxaka.

Ku tsongahala leswi va swi amukeleke.

Kambe, xivumbeko xin'wana na xin'wana xi velekiwa hi ku nyiketiwa loku rhangeleke.

A ku na munhu loyi a sungulaka eka zero.

Nikatsongo.

Hambi ku ri vasunguri.

Hambi ku ri vatumbuluxi.

Hambi ku ri vatsheketeri.

Un'wana na un'wana u amukela nchumu.

Kutani a teka xiboho xa leswi a nga ta swi endla ha xona.

Hikwalaho xivumbeko xa manana wa mina hi ku nonoka xi sungule ku teka ndhawu ya le xikarhi.

A hi hikuva a a ri munhu lonkulu wa ntsheketo.

Kambe hikuva a a yimela nawu hi wexe wa ku ya emahlweni.

Vumbhoni bya xiviri bya leswaku ntsheketo wun'wana na wun'wana wa nkoka wu velekiwa endzeni ka ntsheketo wun'wana.

Khale ka tibuku.

Khale ka tikhampani.

Khale ka mianakanyo.

Hikwalaho ka sweswo nhloko-mhaka ya nyiko yi ya emahlweni yi tlhelela.

Nyiko a hi xinyikiwa.

I ku hundzisela.

Nchumu wu hundza ku suka eka munhu un'we ku ya eka un'wana wu nga lahlekeriwi hi nhlamuselo ya wona hi ku helela.

Vito.

Mukhuva.

Xivulwa.

Xikombiso.

Ku kholwa.

Minkarhi yin'wana hambi ku ri ku miyela.

Mindyangu yi tirha hi ndlela leyi.

Mintsheketo yi tirha hi ndlela leyi.

Hambi mimfungho yi tirha hi ndlela leyi.

Leswi hanyaka a hi nchumu.

I nhlamuselo leyi yaka emahlweni yi famba.

Eka xiphemu lexi xa ntsheketo eku heteleleni ndzi twisise nchumu wun'we.

Gillettenarrative a yi velekiwanga ku xavisa tibuku.

A yi velekiwanga ku aka khathalogi.

A yi velekiwanga ku teka ndhawu emakete.

Yi velekiwe ku hlayisa ku hundzisela.

Ku ya emahlweni.

Ku hundza ka tinhlamuselo exikarhi ka switukulwana.

Hi swona leswi endlaka leswaku ndzima leyi nyikeriweke eka manana wa mina yi nga ri ku kavanyeta buku.

I xikarhi xa yona lexi fihliweke.

Hikuva loko u susa hinkwaswo swin'wana:

tikhampani, swumbiwa, swiviko swa timali, ku xava, mimfungho, leswi salaka i vanhu.

Naswona kwalomu ka minkarhi hinkwayo, eku sunguleni ka ntsheketo lowu lehaka ku ringana ku hanya, ku ni munhu loyi a nyikeke a nga kombeli nchumu ku tlheriseriwa.

Ku sukela hi nkarhi wolowo ntsheketo eku heteleleni wu nga nghena endhawini ya ntsheketo wa ndzhavuko.

Hikuva hi loko u twisisile masungulo ntsena swi kotekaka ku twisisa leswi nga kotekiki.

Naswona eka mina leswi nga kotekiki a swi ri ni xivumbeko xa tidola ta tibiliyoni ta khume, mpatswa wa tintangu ta tihunyi ni nyangwa lowu pfulekeke eka Wall Street.

NDZIMA 17 — Tibiliyoni ta khume ni mpatswa wa tintangu ta tihunyi

Mintsheketo yi hundzuka mintsheketo ya ndzhavuko loko yi tshika ku yingisa ntiyiso.

A hi loko yi hundzuka mavunwa.

Loko yi kula ku tlula mintiyiso.

Ku fika laha a ndzi landzelele ndlela leyi tivekaka.

Musunguri.

Vito.

Khampani-nkulu.

Ndyangu.

Ntsundzuko.

Hinkwaswo a swa ha hlamuseleka.

Kutani ku fike leswi nga kotekiki.

Leswi nga kotekiki a swi titivisi.

Swi nghena tani hi xivutiso xo olova.

Ku vuriwa yini loko swi humelele hakunene?

Ku vuriwa yini loko siku rin'wana mutsheketeri a tikuma a ri hi tlhelo lerin'wana ra tafula?

A hi tani hi mulanguti.

A hi tani hi mufambisi wa khale.

A hi tani hi mutsari.

Kambe tani hi munhu lonkulu wa ntsheketo.

Hikwalaho The Impossible Deal yi velekiwile.

A hi tani hi ku vhumbha.

A hi tani hi xiendlo.

Tani hi xikombiso.

Tani hi ndzingo wa ntsheketo.

Tani hi nhlamulo ya xivutiso lexi misava ya tikhampani yi xi papalataka hi vukheta:

Xana i mani n'wini wa xiviri wa mfungho?

Vini va swiave?

Vafambisi?

Vaxavi?

Vasunguri?

Kumbe loyi a yaka emahlweni a hlamusela ntsheketo wa wona?

Xiendlakalo a xi ri xihlamariso hi vomu.

Tidola ta tibiliyoni ta khume.

Wall Street.

Tikhamera.

Vabangi.

Vakambisisi.

Naswona exikarhi, wanuna loyi a humelelaka a ambale mpatswa wa tintangu ta tihunyi.

A hi thayi.

A hi sutu.

A hi swiambalo leswi sisiteme yi swi lavaka.

Tintangu ta tihunyi.

Hikuva mhaka a yi nga ri xiendlo.

Mhaka a ku ri xikombiso.

Mintsheketo ya ndzhavuko yi tirha hi ndlela leyi.

Yi teka xiphemu xitsongo kutani yi xi hundzula ririmi.

Achilles u ni xirhendze xa yena.

Ulysses u ni riendzo ra yena.

King Arthur u ni banga ra yena.

Wanuna wa The Impossible Deal u ni tintangu ta yena ta tihunyi.

Xiphemu xin'wana na xin'wana xa ntsheketo xi ya emahlweni xi phindha mianakanyo leyi fanaka.

Nkoka a wu kona emalini.

Nkoka wu kona eka vumunhu.

Tibiliyoni ta khume a hi munhu lonkulu wa xiviri wa xiendlakalo.

Ntsheketo hi wona.

Hi swona leswi endlaka leswaku vabangi entsheketweni va languta milenge ku tlula matsalwa.

Matsalwa ma yimela sisiteme.

Tintangu ta tihunyi ti yimela munhu.

Naswona eku heteleleni, vanhu va xava vanhu nkarhi wo tala swinene ku tlula loko va xava swumbiwa.

Hambi loko va kholwa leswi hambaneke.

Ku twisisa loku ku ndzi tlherisele nakambe eka kokwana King.

A a sungule hi xivono.

Xivono a xi humese xumbiwa.

Xumbiwa a xi humese khampani-nkulu.

Khampani-nkulu a yi humese ntsheketo wa ndzhavuko.

Mina a ndzi famba ndlela leyi hambaneke.

Ndzi sungula eka ntsheketo wa ndzhavuko.

Ku tlhelela eka vito.

Ku tlhelela eka wanuna.

Ku tlhelela eka masungulo.

Ku sukela hi nkarhi wolowo buku yi cinca rito nakambe.

A yi ha hlamuseli leswi humeleleke.

Yi sungula ku hlamusela leswi nga humelalaka loko vito ri tiya ku tlula swivumbeko leswi ri rhendzeleke.

Hikuva ku ni xivutiso lexi enteke ku tlula.

Xivutiso lexi rindzeleke endzhaku ka nyangwa wa Wall Street.

Xivutiso lexi ku nga riki na xitatimende xa timali lexi nga xi khomaka.

Ku humelela yini loko ntsheketo wu va ni nkoka ku tlula khampani leyi wu humeseke?

Hi xona xivutiso lexi a xi ndzi rindzele endzimeni leyi landzelaka.

Embilwini hi yoxe ya matimba.

NDZIMA 18 — Wall Street a yi nga lunghekanga

Ku ni tindhawu leti nga riki tindhawu ntsena.

I swikombiso.

Wall Street i yin'we ya tona.

Hambi lava nga si tshama va ya kona va tiva leswi yi swi yimelaka.

Mali.

Matimba.

Timakete.

Swiboho.

Mianakanyo hi yoxe ya leswaku misava yi nga pimiwa hi nomboro.

Hikwalaho ka sweswo ndhawu ya The Impossible Deal a yi nga ta hambana.

Xiendlakalo a xi nga lavi bangi.

A xi lava tempele.

Naswona Wall Street i tempele ya manguva lawa ya nkoka wa ikhonomi.

Kambe tempele yin'wana na yin'wana yi ni vutsanana.

Yi tiva kahle swinene leswi yi swi gandzelaka.

Ku tsongahala leswi yi swi honisaka.

Mali yi twisisa mali.

Timakete ti twisisa timakete.

Vakambisisi va twisisa tinomboro.

Kambe ku ni matimba lama balekaka mintlawe leyi.

Ndhuma.

Ntsundzuko.

Ntsheketo wa ndzhavuko.

Ku tshembiwa.

Mintsheketo.

Lexi hakunene a ku ri xikarhi xa The Impossible Deal.

A hi mali.

Ku tsandzeka ka sisiteme ku twisisa ntsheketo loko ntsheketo wu
va ni matimba ku tlula ndzhendzeleko wa mali.

Ku ringana malembe a ndzi languta tikhampani letikulu swinene.

Varhangeri va timakete.

Mimfungho ya misava hinkwayo.

Minhlangano leyi kotaka ku cinca timiliyoni ta vaxavi.

Naswona nkarhi wun'wana na wun'wana ku humelela xivutiso lexi
fanaka.

Xana vanhu va xava yini hakunene?

Nhlamulo ya ximfumo ya olova.

Swumbiwa.

Vukorhokeri.

Matirhelo.

Nhlamulo ya xiviri ya rharhangana ku tlula.

Vanhu va xava tinhlamuselo.

Xumbiwa i xikhomelo ntsena.

Mukwana a wu xavisi nsimbi ntsena.

Wu xavisa ku tshembiwa.

Peni a yi xavisi inki ntsena.

Yi xavisa mukhuva.

Buku a yi xavisi marito ntsena.

Yi xavisa vuxaka.

Loko ndzi ya emahlweni ndzi languta misava, ntiyiso lowu a wu ya wu humelela erivaleni.

Naswona hikwalaho ka sweswo Wall Street a yi nga lunghekanga.

Hikuva Wall Street a yi letelekile ku kambela switirho.

A hi swikombiso.

Entsheketweni, vakambisisi va ya emahlweni va vutisa swivutiso leswi vakambisisi va tshamaka va swi vutisa.

Ku ta va mani CEO?

Hofisi-nkulu yi ta va kwihi?

Xivumbeko xa nhlangano xi ta va njhani?

Xivumbeko xa ku tirha xi ta va njhani?

I swivutiso leswi lulameke.

Hambi leswi nga papalatekiki.

Kambe a hi swivutiso leswi tekaka xiboho.
Xivutiso lexi tekaka xiboho a ku ri xin'wana.
Hikwalaho ka yini vanhu va fanele ku ku landzela?
Hi xona xivutiso lexi cincaka hinkwaswo.
Hikuva a ku na xikombiso xa vulawuri lexi nga xi hlamulaka.
A ku na xitatimende xa timali lexi nga xi hlamulaka.
A ku na ku xava loku nga xi hlamulaka.
Ntsheketo ntsena wu nga xi hlamula.
Naswona hi laha ntsheketo wu fikaka endhawini ya wona leyi tsakisaka ngopfu.
Mutsari a nga xavi tikhampani hakunene.
U xava ntsheketo.
U hlanganisa nakambe hi xikombiso sisiteme ya tinhlamuselo.
Ku hambana i kukulu swinene.
Ku xava bindzu i xiendlakalo xa ikhonomi.
Ku xava ntsheketo i xiendlakalo xa ndhavuko.
Naswona swiendlakalo swa ndhavuko swi hanya nkarhi wo leha swinene.
King a swi twisisile hambu a nga si aka Gillette.
A a anakanye xivono.
Xivono a xi humese bindzu.
Bindzu a ri humese vito.

Vito a ri humese ntsundzuko.

Sweswi ntsundzuko wolowo a wu tlhelela hi xivumbeko xintshwa.

Ntsheketo.

Kwalomu ka wa ndzhavuko.

Hikwalaho ka sweswo xiendlakalo xa tintangu ta tihunyi xi hlayisa
nhlamuselo ya xona.

A xi yimeli ku nga landzeli ntolovelovelo.

Xi yimela ku tiyimela.

Mianakanyo ya leswaku munhu a nga nghena embilwini ya
sisiteme a nga tirhisi ririmi ra yona hi ku helela.

I mianakanyo leyi minkarhi hinkwayo yi ndzi tsakiseke.

A hi ku hundzuka ku lwisana ni sisiteme.

Ku hundzuka loyi a tiyimeleke handle ka sisiteme.

I swilo swimbirhi swo hambana swinene.

Xo sungula xi humesa timholovo.

Xa vumbirhi xi humesa ntshunxeko.

Hi kona ndzi sunguleke ku twisisa nhloko-mhaka ya xiviri ya buku.

A ndzi nga tsali hi ku byeba.

A ndzi nga tsali hi tikhampani-nkulu.

A ndzi nga tsali hi timakete.

A ndzi tsala hi ku tifuma ka ntsheketo.

Vuswikoti bya munhu byo hlamusela ntsheketo wa yena a nga wu nyiketi hinkwawo eka van'wana.

King a a swi endlile.

Hi ndlela ya yena.

Mina a ndzi ringeta ku endla leswi fanaka.

Eka lembe-xidzana rin'wana.

Hi switirho swin'wana.

Hi milawu yin'wana.

Wall Street a yi nga lunghekanga.

Hikuva kwalomu ka a ku na munhu loyi a lunghekeke loko ntsheketo wu tshika ku kombela mpfumelelo wo va kona.

Naswona hi laha ndzima leyi landzelaka yi velekiwaka kona.

Xitiviso xo olova ngopfu.

Xo koma ngopfu.

Naswona kumbexana xa nkoka ngopfu xa buku hinkwayo.

Ndzi mukwana.

NDZIMA 19 — Ndzi mukwana

Ku ni swivulwa leswi hlamuselaka.

Naswona ku ni swivulwa leswi tivisaka leswi nchumu wu nga swona.

«Ndzi mukwana» i xa ntlawa wa vumbirhi.

A hi xifaniso xo saseka.

A hi xivulwa xa swinavetiso.

A hi ntirho wa vutsari.

I xitiviso xa vumunhu.

Ku fika eka ku xi twisisa, a swi laveka ku tsemakanya ndlela yo leha.

Kokwana King.

Xivono.

Khampani-nkulu.

Ndzhaka.

Ntsundzuko.

Manana.

Ku tlhelela.

Wall Street.

Hinkwaswo swi yisa laha.

Eka xivulwa xo koma swinene.

Marito manharhu.

Mina.

Ndzi.

Mukwana.

Vanhu vo tala va aka vumunhu bya vona hi ntirho.

Ndzi endla leswi.

Ndzi xavisa leswiya.

Ndzi fambisa leswi.

Ndzi n'wini wa leswiya.

Leti i tinhlamuselo leti tsaneke.

Ti cinca hi ku olova.

Lahlekeriwa hi xiyimo.

Tafula.

Xikhundla.

Xiyimo xa vito.

Kutani xiphemu lexikulu xa vumunhu xi wa swin'we na swona.

Mukwana wu hambanile.

Mukwana a hi xikhundla.

I ntirho.

Wa tsema.

Wa hambanisa.

Wa hlawula.

Wu endla leswaku ku vonaka leswi a swi pfanganyisiwile.

Hikwalaho ka sweswo xifaniso xa mukwana xi ya emahlweni xi tlhelela.

A hi tani hi xumbiwa.

Tani hi nawu.

Mukwana wu hambanisa leswi nga lavekiki ni leswi nga xisekelo.

Huwa ni nhlamuselo.

Leswi vonakaka ni leswi nga xiviri.

Hi swona hakunene leswi ndzi ringeteke ku swi endla eka buku
leyi hinkwayo.

Ku tsema.

A hi ku lovisa.

Ku tsema.

Ku sala yini eka khampani-nkulu loko u susa vuxavisi?

Ku sala yini eka mfungho loko u susa xumbiwa?

Ku sala yini eka ntsheketo loko u susa swivulwa swa swinavetiso?

Ku sala yini eka vutomi loko u susa swiyimo?

Tluka hi tluka nhlamulo minkarhi hinkwayo a yi hundzuka leyi
fanaka.

Vito ra sala.

Wu nga si va nchumu, mukwana wu hundzuke ndlela yo languta
misava.

Kumbexana a wu sungule na kokwana King.

Kumbexana a wu hundzile hi tatana wa mina.

Kumbexana hi malembe ya khume-nhungu lawa ndzi ma hanyeke
endzeni ka Gillette.

Kumbexana hi Calabria.

Kumbexana hi Gillettenarrative.

A swi na mhaka.

Masungulo ma ni nkoka.

Kambe minkarhi hinkwayo ku fika nkarhi lowu u faneleke ku teka
vutihlamuleri bya nhlamuselo ya wena.

Mina ndzi fike eka leyi.

Ndzi mukwana.

Swi vula leswaku:

A ndzi wa makete hi ku helela.

A ndzi wa ku navela ka leswi hundzeke hi ku helela.

A ndzi wa khampani-nkulu hi ku helela.

A ndzi wa leswi hundzeke hi ku helela.

Ndzi layini ya ku hambanisa.

Muhlamuseri.

Mutsheketeri.

Munhu loyi a yaka emahlweni a lava nhlamuselo leyi fihliweke
ehansi ka leswi vonakaka.

Hikwalaho ka sweswo xivulwa xi ni ku hlayiwa ka vumbirhi.

Mukwana a wu hlayisi.

Mukwana wa hundzula.

Xitukulwana xin'wana na xin'wana xi amukela nchumu.

Xitukulwana xin'wana na xin'wana xi cinca nchumu.

Xitukulwana xin'wana na xin'wana xi nyiketa nchumu.

Ku hundzisela a ku hetisekangi nikatsongo.

A ku fanelanga ku va kona.

Loko a ku hetisekile a ku nge vi na matimu.

A ku ta va ni ku kopa ntsena.

A ndzi nga lavi ku kopa.

A ndzi lava ku ya emahlweni.

Ku ya emahlweni ni bulo leri sunguleke khale swinene ndzi nga si velekiwa.

Kumbexana leyi i nhlamuselo ya xiviri ya xivulwa.

A hi «Ndzi xumbiwa.»

A hi «Ndzi mfungho.»

A hi «Ndzi xiyimo.»

Kambe:

Ndzi ku ya emahlweni loku teke xivumbeko xin'wana.

Naswona hi laha buku yi fikaka enyangweni wa yona wo hetelela.

Hikuva loko vumunhu byi twisisiwile, ku sala xivutiso xin'we ntsena.

Xo hetelela.

Xikulu ngopfu.

Xivutiso lexi a xi fihliwile ku sukela endzimeni yo sungula.

Ku sala yini loko hinkwaswo swin'wana swi nyamalala?

Nhlamulo yi rindzele endzimeni yo hetelela.

Endhawini leyi tikhampani ti helaka kona.

Vasunguri va hela.

Swumbiwa swa hela.

Naswona ku sungula nchumu lowu tikaka swinene ku wu lovisa.

Vito.

NDZIMA 20 — Vito

Mintsheketo hinkwayo ya hela.

Kumbexana hi ku vonaka.

Vavanuna va hela.

Tikhampani ta hela.

Swumbiwa swa hela.

Timakete ta hela.

Hambi mimfumo ya hela.

Nkarhi a wu na leswi wu swi tshikaka.

Kambe, ku ni swilo leswi tiyelaka nkarhi wo leha ku tlula
swivumbeko leswi swi swi humeseke.

Mavito.

Buku leyi yi sungule hi wanuna loyi a anakanyeke vumundzuku.

Muxavisi.

Muvoni.

Munhu wo hlamarisa.

Wanuna loyi a kunguhateke madoroba a nga si kunguhata
mikwana.

Kutani ku fike bindzu.

Kutani xumbiwa.

Kutani mfungho.

Kutani ntsheketo wa ndzhavuko.

Hilaha swi talaka ku humelela hakona, misava yi tsundzuke
xiphemu xo hetelela xa ntsheketo.

Ku tsongahala xo sungula.

Kambe nkarhi wu ni vuswikoti byo hlawuleka.

Minkarhi hinkwayo wu tlhelela eka masungulo.

Naswona hi swona hakunene leswi humeleleke laha.

Hi ku landzelela vito ra Gillette a ndzi kholwa leswaku ndzi
hlamusela ntsheketo wa khampani-nkulu.

Kutani a ndzi kholwa leswaku ndzi hlamusela ntsheketo wa
ndyangu.

Kutani ntsheketo wa ntsundzuko.

Kutani ntsheketo wa xiendlo xa ntsheketo.

Eku heteleleni, ndzi twisise leswaku a ndzi hlamusela nchumu
lowu olovaka ku tlula.

Ku hanya ka nhlamuselo.

Leyi i nhloko-mhaka ya xiviri ya buku.

A hi nsimbi.

A hi ku byeba.

A hi timakete.

A hi Wall Street.

Nhlamuselo.

Nchumu wolowo lowu nga vonakiki lowu hundzaka ku suka eka
xitukulwana xin'we ku ya eka lexi landzelaka wu nga kombeli
mpfumelelo.

King u amukele vito.

U hundzule vito ri va xivono.

Xivono xi hundzuke bindzu.

Bindzu ri hundzuke mfungho.

Mfungho wu hundzuke ntsundzuko.

Ntsundzuko wu hundzuke ntsheketo.

Naswona ntsheketo wu ya emahlweni ni riendzo.

Kumbexana lowu i vumundzuku bya mavito hinkwawo lama tiyeke
ku ringana.

Hi nkarhi wun'wana ma tshika ku va ma vini.

Ma tshika hambi ku va ma vasunguri.

Ma sungula ku va ma vanhu lava yaka emahlweni va ma
hlamusela.

Hikwalaho ka sweswo a ndzi si tshama ndzi anakanya hi
Gillettenarrative tani hi webusayiti.

Hambi ku ri tani hi nxaxamelo wa vuhuhisi.

Hambi ku ri tani hi vuhlayiselo bya matsalwa.

Minkarhi hinkwayo ndzi yi anakanye tani hi buloho.

Buloho exikarhi ka leswi a swi ri kona ni leswi swi ha nga vaka kona.

Buloho exikarhi ka ntsundzuko ni vumundzuko.

Buloho exikarhi ka vanhu ni mavito lama pfuneke ku va aka.

Malembe yo tala lama hundzeke kokwana King u anakanye Metropolis.

Amerika a yi landzelanga kungu rero.

Doroba a ri si tshama ri akiwa.

Misava leyi hetisekeke yi sale ephepheni.

Kambe, a swi ta va xihoxo ku swi teka tani hi ku hluriwa.

Hikuva mianakanyo a hi minkarhi hinkwayo yi hanyaka hi xivumbeko lexi yi xi voneleke.

Minkarhi yin'wana yi hanya hi ku hundzuka.

Metropolis a yi hundzukanga doroba.

Yi hundzuke vumbhoni.

Vumbhoni bya leswaku mukwana wu nga si va kona, a ku ri ni xivono.

Naswona kumbexana leyi i dyondzo yo hetelela.

Swilo swa nkoka a swi hanyi hikwalaho ka ku hetiseka ka swona.

Swi hanya hikwalaho ka vuswikoti bya swona byo hundzuka.

Musunguri u hundzuka munhu wa ntsheketo.

Khampani-nkulu yi hundzuka ntsundzuko.

Mfungho wu hundzuka ntsheketo.

Ntsheketo wu hundzuka vuxaka.

Vuxaka byi hundzuka ndzhaka.

Riendzo ri ya emahlweni.

Minkarhi hinkwayo.

Hambi loko hi kholwa leswaku ri herile.

Hikwalaho muhlayi u fika eka tluka ro hetelela kutani a kuma leswaku King a a nga ri munhu wa le xikarhi.

A hi Gillette.

A hi BIC.

A hi Wall Street.

Hambi ku ri mutsari.

Munhu lonkulu wa ntsheketo a ku ri Vito.

Ntambu wolowo lowu nga vonakiki lowu tsemakanyaka vanhu, switukulwana, tindhawu, mabindzu ni mintsheketo wu nga tshoveki hi ku helela.

Hikuva swumbiwa swa dyiwa.

Tikhampani ta xavisiwa.

Timakete ta cinca.

Tinguva ta hundza.

Mavito, minkarhi yin'wana, ma sala.

Naswona loko ma sala nkarhi wo ringana ma hundzuka nchumu lowukulu ku tlula ntsheketo lowu ma humeseke.

Ma hundzuka ntsundzuko.

Ma hundzuka ndzhaka.

Ma hundzuka nhlamuselo.

Ma hundzuka ntsheketo.

Naswona hi laha buku leyi yi helaka kona.

Kumbe kumbexana, hi ku tshembeka ku tlula, hi laha yi sungulaka nakambe kona.

MAHETELELO — Ku hlula ka nhlamuselo

Ku ringana malembe yo tala a ndzi kholwa leswaku mimfungho yi hanya etisupamakete.

Kutani a ndzi kholwa leswaku yi hanya etikhampanini.

Endzhaku a ndzi ehleketa leswaku yi hanya evanhwini.

Namuntlha a ndza ha tiyiseki.

Kumbe kumbexana ndzi tiyisekile ngopfu.

Mimfungho yi hanya eka nhlamuselo.

Naswona nhlamuselo i ndhawu leyi tikaka ngopfu ku yi hlula.

Fekitari yi nga xaviwa.

Patente yi nga hundziseriwa.

Xiphemu xa makete xi nga tekiwa.

Mfungho hambu wu nga cinca vini.

Nhlamuselo a yi swi koti.

Nhlamuselo ya tiyela.

Nhlamuselo ya burisana.

Nhlamuselo ya lwa.

Nhlamuselo ya hanya.

Hikwalaho ka sweswo ku hlula ka xiviri a hi ka mabindzu.

A hi ka timali.

A hi ka vuxavisi.

I ka nhlamuselo.

Ku hlula ka nhlamuselo ku sungula loko rito ri tshika ku vitana
nchumu kutani ri yimela misava hinkwayo.

Gillette a ha ri mukwana ntsena.

Gillette i ntsheketo.

I ntsundzuko.

I rixaka.

I bulo leri tsemakanyaka switukulwana.

Xivutiso kutani xi hundzuka lexi nga papalatekiki.

Xana ku hlula loku ku tiyisa mfungho kumbe ku wu onha?

Nhlamulo ya olova hi ndlela leyi hlamarisaka.

Swi ya hi n'wini.

N'wini wo tlhariha u twisisa leswaku mfungho wun'wana na
wun'wana lowu tiyeke wu hanya eka swiyimo swimbirhi.

Xo sungula i xa vuxavisi.

Xa vumbirhi i xa ndhavuko.

Xiyimo xa vuxavisi xi humesa mali leyi ngenaka.

Xiyimo xa ndhavuko xi humesa ku tshama.

Loko u lovisa xa vumbirhi leswaku u sirhelela xo sungula,
enkarhini wo leha u tsanisa swimbirhi.

Loko u kota ku wundla xa vumbirhi, xo sungula xi kuma matimba
lama engetelekeke.

Hikuva vanhu va xava swumbiwa.

Kambe va tsundzuka tinhlamuselo.

Naswona tinhlamuselo ti tshama nkarhi wo leha ku tlula
swumbiwa.

Nkarhi wo leha swinene ku tlula swumbiwa.

King u swi twisisile a nga tirhisi xivulavulelo lexi.

Ku sungula u anakanye xivono.

Kutani u ake xumbiwa.

Tikhampani to tala ta manguva lawa ti ringeta ku endla leswi
hambaneke.

Ku sungula ti aka xumbiwa.

Kutani ti lava ntsheketo hi ku hlomula.

I ku hambana lokukulu swinene.

Ku hlula ka nhlamuselo a swi vuli ku teka mfungho wu va wa
wena.

Ku vula ku ndlandlamuxa ndhawu ya tinhlamuselo leti mfungho
wolowo wu nga tshamaka eka tona.

Loko n'wini a twisisa nawu lowu, ntsheketo wu hundzuka
munghana.

Loko a nga wu twisisi, u wu teka tani hi xixungeto.

Kambe ntsheketo a hi munghana naswona a hi nala.

I matimba.

Ku fana ni ntsundzuko.

Ku fana ni nkarhi.

Ku fana ni ndhavuko.

Wu nga honisiwa.

A wu nge herisiwi.

Hikwalaho, emakumu ka riendzo, ndzi tlhelela eka makumu lama fanaka laha hinkwaswo swi sunguleke kona.

Kokwana King a nga sungulanga hi mukwana.

U sungule hi xivono.

Mukwana wu fike endzhaku.

Buku leyi yi kule hi ku twisisa loku fanaka.

A yi vulavuli hi swibebo.

A yi vulavuli hi tikhampani-nkulu.

A yi vulavuli hi ku xava loku nga kotekiki.

Yi vulavula hi leswi humelelaka loko vito ri hanya nkarhi wo ringana ku hundzuka nchumu lowukulu ku tlula swumbiwa leswi ri dumiseke.

Hi kona ku hlula ka xiviri.

A hi ka makete.

A hi ka ku avela.

A hi ka swinavetiso.

Ku hlula ka nhlamuselo.

Naswona loko nhlamuselo yi hluriwile, hinkwaswo swin'wana swi ya ntsena hi loyi a nga n'wini wa yona.

MARITO YO HETELELA — N'wini

Eka buku hinkwayo ndzi vulavule hi vasunguri.

Hi tikhampani.

Hi mimfungho.

Hi ntsundzuko.

Hi mavito.

Eku heteleleni, ku sala xivutiso xin'we.

Xana n'wini i mani?

Nhlamulo yo olova ngopfu i yona na yona leyi nga tsakisiki ngopfu.

N'wini i loyi hi nawu a nga n'wini wa mfungho.

I ntiyiso.

Kambe i xiphemu xa ntiyiso ntsena.

Hakunene, ku ni vun'wini bya vumbirhi.

Lebyi tikaka ku tsarisiwa.

Lebyi tikaka ku sirheleriwa.

Lebyi tikaka ku pimiwa.

Vun'wini bya nhlamuselo.

Mfungho wu nga va wa khampani.

Kambe nhlamuselo ya wona i ya vuxaka lebyi wu kotaka ku byi aka ni misava.

Hi laha vutihlamuleri bya n'wini byi velekiwaka kona.

Hikuva nhlamuselo yi nga ndlandlamuxiwa.

Yi nga hlayisiwa.

Yi nga fuwisiwa.

Yi nga hundziseriwa.

Kumbe yi nga pfumarisiwa.

Yi nga tsongahatiwa.

Yi nga dyiwa.

Yi nga rivariwa.

Ku hambana a ku titshegi hi mfungho.

Ku titshega hi loyi a wu fumaka.

N'wini wo tlhariha a nga chavi ntsundzuko.

A nga chavi ntsheketo.

A nga chavi mintsheketo.

U twisisa leswaku ntsheketo wun'wana na wun'wana wa xiviri wu engetela vuenti eka vito.

Naswona leswaku vito leri enteke ri ni nkoka minkarhi hinkwayo ku tlula vito leri tivekaka ntsena.

N'wini loyi a nga voniki kule u endla leswi hambaneke.

U sirhelela xumbiwa.

U rivala nhlamuselo.

U sirhelela sweswi.

U dya vumundzuku.

Eku heteleleni, ku hlawula hinkwako ku laha.

Mfungo wu nga hanya tani hi xumbiwa.

Kumbe wu nga hanya tani hi xiphemu xa ndzhaka ya hina ya ndhavuko.

Wu nga ti yimisela eka ku xavisa ntsena.

Kumbe wu nga ya emahlweni wu vula nchumu.

Hi swona leswi endlaka leswaku ku hlula ka nhlamuselo ku nga ri xixungeto.

I nkateko.

Ku ndlandlamuxa ndhawu ya vito.

Ku ri fuwisa.

Ku ri endla leri rharhanganeke ku tlula.

Leri tiyelaka nkarhi ku tlula.

Leri tikaka ku rivariwa ku tlula.

Emakumu ka riendzo leri, a ndzi tivi leswaku i mani a nga ta va n'wini wa Gillette endzhaku ka malembe ya dzana.

A ndzi tivi leswaku ku ta va ni swumbiwa swihi.

A ndzi tivi leswaku i timakete tihi leti nga ta hanya.

Kambe ndzi tiva nchumu wun'we.

Vumundzuku bya vito byi ta titshega swinene hi nhlamuselo leyi
vini va kotaka ku yi hlayisa ku tlula tifekitari leti va nga na tona.

Hikuva swumbiwa swi ni nkarhi wa vutomi.

Tikhampani-nkulu ti ni nkarhi wa vutomi.

Hambi timakete ti ni nkarhi wa vutomi.

Nhlamuselo a yi na wona.

Nhlamuselo yi ya emahlweni yi famba.

Naswona n'wini wa xiviri, eku heteleleni, i loyi a twisisaka leswaku
i muhlayisi wa nkarhi wo koma wa riendzo ra yona ntsena.

Vito King Gillette ri ake mukwana.

Switukulwana swi ake khampani.

Nkarhi wu ake ntsheketo wa ndzhavuko.

Mina ndzi hlamusele riendzo ntsena.

Leswi saleke i swa Vito.

Ferdinando Frega